

Latwefchu Awifs.

56. gadagahjums.

Nr. 7.

Trefchdeenā, 16. (28.) Februar.

1877.

Redakteera adrese: Pastor Sakranowicz, Lutringen pr. Frauenburg, Kurland. — Ekspedizija Besthorn k. (Meyber) grahamu bohde Jelgawā.

Habitajā: Siera. Wišjunaakabs sias. Wez-Saktu semkobjiada ftohta. Par Kursemes pilskalnem. Kā tahds Englandsētis Kursemē wirtschafstējs. Puku seeditāsch 2c. Atbilda. Sludinaschanaš.

No eekšafemehm.

No Jelgawas. Wišēem teem nespehjneeku un flimeem atstauneju saldātem, kas no krohna dabuhn tohs 3 rubtus ik mehneschus, tohp zaur wimu peederigahm waldibahm sinams darihts, ka Wištas gubernā, Galwonstas nabagu namā tagad ir 48 platšchi tufšchi. Kas ahp्राhtigi ir, jeb ar lipigahm flimibahm, tahdi tur neteek usnemti. Ziti war meldetees.

Kursēmē wifahm ftohlaskomifionehm un wišēem laukflohlotajeem ir preekščā rakstihš, ka katram behnam, kas grib ftohlā eestaht, ir ja-ufrahda pee ftohlotaja apleezinata bakufihme. Kam tahdas atestahtes nau, tee tiks tuhdaļ usdohti fawahm pag. waldibahm, kam par to jagahda, ka tohp bakoti; kad nahkofščā wafaras laika fihme wehl nebuhs peenesta, tad leeta ja-usdohd aprinka teefai, kas wainigohs peemeklēhs.

Leepajas spahrkafē iſg. 1875/76. gadā ir uš augteem un angļu angteem tikufšchi nogulditi 154 tuhft. rubtu. Šchi kafe, jau 50 gadus pastahwedama, ir par wišu fcho laiku laudihm iſmaksajufi prozentēs 1 milionu un 231 tuhft. rubtu.

No Kursemes wakara pufes, 1. Februar. Pirmais kamanu zefsch, kas mums laiku, jau 23. Oktober eestahja, 20. Dezember ar leekeem pluhdeem beidsahs. — Pehz seemasfwehtkeem bija wehl jo leeli pluhdi uš ohtru lahgu, tā ka wišas upes bija aplam pahrplohduščas un ledu jau iſmetufčas. Bahrtas un Luhbas upes, pee Stohdas pilsehtina bija tā no krahteem iſgahjuščas, ka uhdens par schohgu galeem, kas upmalēs bija, pahri gahja un ledus, malās bij tā fazelti pleenes gabali. — Janwarī eetaifjahs uš ohtru lahgu seemas zefsch, un tagad pee mums dšila seema un par dašču gadu labaks kamanu zefsch. — Bet tik grohfigu laiku ne-atzerohs par dašču gadu peeredsejis, kā nu. — Dašču deenu trejads laiks! Nakti lihst, rihstā falst un wakarā atkal lihst, un ne ilgi atkal sneeg. — Laudis reds daudš lohpu ehdamā no Leifcheem wedam. — Par labu seenu maksajohd birkawā Leifchōs lihds 3 rubti, ari lehtaki. — 4. Janwar pamantjuščhi Muzawas meščā wilku, kas kahdam braujejam nakti dšinees pakaf. Dezembēra beigās rohbeschu saldāti kahdu jaunū Muzawas puifi, kas brandwihnu no Pruhſcheem sagfchu wedis, noſchahwufchi.

Pehz Leepajas wahz. awiſchu ſinahm, no Leepajas ir 1876. gadā prezes iſwestahs wairaf kā par 7 milio ni rubt. — R. F.

Schneiders ween iſſubtijis par wairaf kā 2 1/2 milio ni rubt. — Prezes eewestas par 2 1/3 milio nu rubt. Leepajas ohstā wišu fcho seemu kugofchana nau apstahjusees neweenu deenu; jau ſhini jaunā gadā lihds 26. Janwar bija eenahluſchi prezu kugi 25 un iſgahjuſchi 31. — Weens Englandes damflugis, kas waren leels un pee 40 tuhft. puhru rudšu war usnemti, eenahzīs Leepajas ohstā, Janwar mehneſi, pehz labibas. —

G. F. S.

No Gramsdas draudses. 24. Janwar aiſgahja pee duſefchanaš, pehz 78. gadu zelofchanaš ſhini ſweſchneezibā — Wiſwiķu pagastā ta wezaka un ſtipraka galwina, gohda wihrs, rentes ſaimneeks Andrejs Berkis, kas ſawa tehwa pehdās ſtahjis — 60 gadus par ſaimneeku bijis un behrna behrnus peeredsejis — Deewa ſwehtibu baudidams. — Ap to laiku, kad nelaiķis par ſaimneeku bija, ſabija tas aridſan Wiſwiķu muiſchā 29 gadus par usraugu, ar leelu uſtizibu ſaweem kungeem kalpodams. — Andrejs Berkis ir ſefchus waldibas kungus peeredsejis ſawā muiſchā un no teem kā iſhtens gohda wihrs eeredsehts. — Wezais „Berkis“ tapa ari no Wiſwiķneekem, kā ari no ſaiminu laudihm — ka klufs, taiſnis, gohda wihrs, kas nelahdus ſtiprus dſchreenus nebruhkeja, zeenā tu-rehts. — Tadeht winam, tā ſahtigi dſihwojohht un jau pee 80 dſihwes gadu ſkaitohht — ari wehl it neweena ſirma matina uš wina galwas neredseja. — Zefschu Berkis ar meef un dwehſeli par kreetnu, teizamū Latweeti pahrwehrtēes, kam Latweefchu waloda bija miſka, — wiuſch ir, kā man pats ſtahſija, no Wahzu tautas zehlees un wina iſhtens ſamilijas wahrds „Berg“. Nelaika tehwa tehwa tehws efoht no Wahzemes, gan no Sakschu ſemes eenahzīs un Wiſwiķōs nometees uš dſihwi. — Meers lai ir wina truhdeem!! — G. F. S.

Iſ Leel-Gezawas. 23. Janwar bij atkal kahds ne-uſluhgts ſirgu mihtotajš ſchejeenes baſnizkrohgā eeradees un, kamehr laudis baſnizā bij, weenu ſirgu panehmis un aiſlaidees prohjam, nelahdas pehdas pakafā ne-atſtahdams, tā ka ſirga ihpaſchneeks neſinaja, uš kuru puſi pakaf dſihhtees. Sirgs wehl nau lihds ſchim dabuhts. — 21. Janwar ir ari no Blukas-krohga weenam kalpam ſirgs aiſbraukts un ari wehl nau dabuhts. —

Iſ Greenwaldes. Tew nebuhs eekahroht tawa tuwaka mantu! — Šchis wahrds ir weens no tahdeem, ko daudſi wiſwairaf pahrlahpj, to par kahdu maſu leetinu eeklatidami. — Gribu ſcheit zeen. laſitajeem weenu notikumu pastahſtiht, deht eewehrofchanaš, ka zita ihpaſchumu nebuhs eekahroht.

Sfg. ruden weens kalps sawus linus aishweda Zelgawá, falihka tohs ar weena kaufmana selli, kurfch tam fihmiti eedewis un teizis, lai brauz pee kunga, tur lai linus nodohd un tad no ta naudu dabuhs; kalps pee kaufmana nobrauzis ar to falihzis ohtrreis, tohs paschus linus dahrgak neká ar selli; kaufmanis atkal fihmiti eedewis teikdams, lai brauz pee spihkera, tur lai linus nodohd un tad atnahk naudai pakal. Linus nodewis wihrs nogahjis pee kaufmana ar to no wina usrakfiteo fihmi, uf kuru ari to falihgtu naudu dabujis; bet, pehz brihtina kalps apdohmajees, ka ar to sella fihmi waretu pelau dsiht, eet ohtrreis pee kaufmana un to fihmi usrahdidams prafa naudu; kaufmanis labi sinadams, ka jau reis tam naudu maksajis, sinams nemakfa, fahk weens ar ohtru bahrtees, kamehr kaufmanis putninu wedis pee polizejas; polizeja nehmufti leetu smalká ismekleschaná, linu pahrdewejs ar sawu feewu leegufchees, ka nau naudu fanehmufchi; pee ismekleschanas wifu naudu atradufchi feewai apafsch kruhts paliktu. Blehdiba nu panahza sawu algu. —nfch.

3f Schenberges. Bausklas apr. 2. Februar nodedfa schejeenes pag. wezakajam, Baitfchu mahju arendatorim, jauna dsihwojama ehla. Skahdi rehina uf 500 rubl. Ehla nebij apdrohshinata. — Ka uguns ne-isplatijahs tahlak, ihpaschi uf 2 asis turwumá esofchu klehti, par to pateiziba scheit tohp isfajita teem gohda wihtreem, kas nepeekusdami puhlejufchees, juntu ar flapjahm drehbehm un sneegu pret leefmahm fargadami. Uguns zehlees no eeplihufschá skurftena. Waj nenahks reis tee laiki, kur waj nu muifchas jeb pagasti few eegahdatohs sprizi, kahdas pilfehds un ari jau daschas muifchas atrohдахs? —

J. St—brg.

Widsemes landags tila 3. Februar Mihgá ar deewakalposchanu Zehkaba basnizá usfahkts. Landaga kungeem tureja Deewa wahrdus generalupedernts Dr. Christiani par Kolof. 3. 14.—17. Mihgas pilfehds no sawas puses ir uf landagu fuhitijis sawus 2 rahtskungus Boetticher un Barcklay de Tolly.

No **Widsemes landaga** is pirmo deenu landaga runahm teef sinohks, ka sainneeku mahju pahrdohfchana uf riterfchafstes muifchahm nu ir pilnam isdarama; to par mahjahm eenemtu naudu grib atkal semes ihpaschumds noguldihk. Mihgas Zehkaba basnizas mahzitafam Berkhofz f., kas tagad no amata atstahjis, tohp par wina daudsgadigu, ustizigu amata kohpfchannu lihds muifcha beigahm pensija no 500 rubli dahwinaata. Landags spreeda, ka feschas jaunus pastlihnijas buhtu eerikfejamas, stary tahm: 1) stary Zehfihm un Rohmasakau, 2) taisni no Mihgas uf Limbascheem pahr Engelarta muifchu, 3) stary Willandu un dselzfela stazioni Laisholm. — Lai behrnu mantibas tiktu jo labi apgahdatas, nospreeda isgahdaht pawehles, kas pagastu wezakajeem usdohd katreis, kur mirejs atstahj neufangufchus behrnus, doht par to sinu sawai kirfpehles teefai.

No **Mihgas.** Pawafara beedriba sawá pilná fapulze 23. Janwar zehla par beedribas preekfchneeku G. Bange, par wina weetneekem: F. Niepken un G. Schneebach, par mantas glabataju G. Niepken, par wina weetneeku J. Berg, par rakstuwedejeem A. Ducklan un G. Breede. Tapat zehla no jauna 25 flimneeku pahrluhkus.

No **Wallas** sino Balt. wehftu, ka turenes pagasta-flohtotaju seminars nu ir dabujis sawu paschu namu, kas 13. Janwar tizis eefwehtihks. Runas tur turejufchi mahjitaji Gulecke,

Ulmann un'prahwesfs Kupffer, tapat tee seminara direktori Balfon un Tehraud. Ar ihpaschu pateizibu peemin landrahtu von Wrangel, Turnawas leekungu, kas neds publinus, neds naudu tau-pijis, lai schis no Widsemes muifschneezibas winam ustizehts darbs labi isdohthos. — Uf paschu pagasta 10. Janwar ta pehdeja pagasta-flohta Lehburgas draudse eefwehtita. Pateiziba nahkotees zeen. dsuntkungam v. Brehm par peepalihdsibu un pag. wezakajam Rosiht par darba isweschanu.

No **Behterburgas.** Wifseem Turku konsuteem ir usdohks, smalki listes west par wifseem Turku pawalstneekem, kas Kreewu semé dsihwo. Ir pamanihts, ka is deenwidus-kolonijahm dandfi preefch sawa rekrufchu laika eepirfahs pret neleeku maffu par Turku pawalstneekem un kad schis laiks bij pahri, palika atkal par Kreewu pawalstneekem. Tahdahm blehdibahm grib gahu dariht.

No **Behterburgas** rakstija 5. (17.) Februar par Turku leetu tá: Uf firsta Gortfchakowa peeprafifchannu wehl gan tahs ihfahs atbildas no zitahm walstihm nau atfuhititas, bet Englante ir sawas dohmas pahri wahrdos jau Schwalow grafam teikufi, tapat ari tahs zitas walstis ir sawas dohmas turenes Kreewijas weetneekam apgabalu sinamu darijufchas. Kad wifu to fanem kohpá, ko tur is tahm zitahm walstihm dsird, tad tam buhs gan atkal tas meldinfch: „Nogaidiht!“ Tahda nogaidifchana gan ir pilnam Englantei pa prahtam, bet tahm walstihm, kam Turku leeta dsilaki ruhj, ta newar wis patikt. Zif ilgi tad wehl lai panef tahdu dsihwi, kahda tur Turkos nu jau fen it redsama? Zif ilgi uf Turku labofchanohs Kreewija wehl lai gaida? Keela amija tai tagad tur jatura deenwidos Turku labad. Un redsoht, ka meera zeribas ar katru deenu suhd, Kreewijai ir jabrunojahs wehl turpmak. Das trauze stipri wifu dsihwi, andele panihkt, isdohfchanas ir warena. Semkohpi-bas dsihwe wehl tagad seemas laika weeglaki pazeesch, kad tik dauds darba spehku stahw lehgeros, bet ar pawafaru ta upura smaguns buhs jo manams. Kreewijas pawalstneeki ir ustizigi un katru brihdi gatawi, labumu un pat sawas afinis netaupihk, — to apleezina tee neskaitami padewibas raksti, kas tagad pee muhfu kunga un Keisara nahk no wifahm malahm, bet Kreewija grib ari sinahk un redseht, lai fwehtibas augfi atlez no tahdeem leelem upureem. Waj war Ciropa gaidiht, ka Kreewija, kas Turku leetas labad jau tik stipri ir puhlejufees, nu atkal bes kahdeem augteem lai dohdahs meera un panef tahlak to paschu behdu dsihwi, kahda tur wiupus rohbeschas kristigeem brahkeem jawahrgft. Brihichu brihscheem jau lifahs, ka Kreewija nu ilgat wairs nezeetihis un wilks sawu sohbinu, bet wina ir nehmuftes un nehmuftes atkal laizinu, zeredama wifas zitas leelwalstis fadabuht weena kohpá, ka tahs ar saweenoteem spehkeem nahk to behdu leetu, kas ka leetuwens gul uf wifas Ciropas dsihwes, nofratihk. Kreewija ir ar retu pazetibu klaufjufi uf weenas un ohtras walsts padohmeem, ir gaidijufi un zerejufi. Bet kad nu gala atkal it nekás zits nebuhtu isnahzis, ka ween tas padohms: Tahlak gaidiht, kamehr Turzinam eepatiks to dariht, ko wifa Ciropa prafahs, tad tatschu newar brihuitoes, kad Kreewija ar to newar gribeht meera dohtees. Neweenu no wifahm walstihm ne-atradihis, kas pateesiba runajohk, Turku apfohlifchannahm ir drufziniu ustiz; wifahm tahm apfohlitahm reformahm nau it nekahdas zeribas un wehrtibas, ja leelwalstihm nau sawa drohshiba. Rapahz tad nepastahw tagad wi-

fas zitas walstis us kihlu drohshibu? Kreewu seme grib pa-teesi meeru, meers tai ir waijadstigs tapat ka Austruiaj pee pafchu dshwes, bet tik tahdu meeru war wehletees, kam ir drohshchi pamati, ka pawalstneeki war drohshchi meera dshwei nodoh-tees un nau jabihstahs ik brihschu atkal no kara pohsta un is-trauzeshanas. 1860. gada zitas walstis dewa pilnam walu, kad Franzija eegahja Turku Sibrijas semē un tur kahrtigaku dshwi nogrunteja; toreis wisi fazija, ka kristiga leelwalsts newar to zitadi panest un kad tagad Kreewija arsscho pafchu leetu nahk, tad no wairak pusehm to kawe un sauz: „Nogaidiht! Nogaidiht!“ Pa laimu gan nu wifas walstis nau tahdas. Ta no Wahzsemes jaleezina, ka ta pilnam aistahw Kreewijas taifnigu peeprastjumu un us Wahzsemi war Kreewija palautees.

Zik mas zeribai weeta us Turku dshwes laboschanohs, to tagad atkal it gaischi reds, kur pehz leelwestra Midata israidishanas wisa waldishana ka isirust. Pulkku pulki wirknejahs kohpa un luhgdami un draudedami grib no Sultana isdabuht, lai sauz Midatu atpakal. No Sultana pafcha ari sahk daudsi-naht, ka ne-efoht ihsti pee pilna prahta. Sehdoht wistu pantus apmahledams un griboht no teem brihnuma leetas ispereht.

— No Kaukassijas Turku rohbeschahm raksta, ka ari tur laudis stipri tohpohht frauzei sawa meera dshwe. Turki zil ween spehdami usmufina sawejus un ranga ar eenaidibu pret Kreeweem peepildiht. No dascheem zeetumeem leeli noseedsneeki tohp wala palaisiti, kad apshlahs eet un pulzinus lasiht kohpa, kas schur tur Kreewu rohbeschahndis aisteek; Turku preesteri atkal paklusu puhlejahs daschas no tahm ganu tautinahm, kas Kreewu rohbeschahs dshwo, peerunaht, lai nahk pa Turkeem, kad karsch ar Kreewiju iszeltahs.

— Zik nedrohshcha wisa dshwe Turkos ir, to israhda ari schi sina no Smirnas pilsehta: Neweena deena ne-aiseet, kur nenoteek 2, 3 sjeptawibas darbi, ar laupishanahm laudis ta apradusch, ka par tahm wairs nemas neruna. Polizeja stahw ar plehsoneem draudsiha, un neweens no blehscheem netohp gaisma wilkis. Kasbaineeki leelos pulkos eet no weena zeema us ohtru, laupa, dedsiha un kauj un dara waras darbus zil gribedami. No teem sjeptaweem, kas nesen weenu Greeku biskapu nokahwa, teefas wehl neweenu nau sanchmuschas zeeti; faka, ka newarohht atrast, kaut gan laudis sjeptawus wifus sin. Kad Turku teefas ari daschureis kahdu no blehscheem un sjeptaweem apzeetina, tad dariht jau tam neko nedara, jo Turki preezajahs par katur spaidishanu, kas kristigohs delde; pehz pahri deenahm blehschi ir atkal wala un dara joprohjam jo drohshchi sawus nedarbus. Zpekas pilsehta kristigu pulzinusch patlaban seemasstwehtku rihta gahja us sawu basnijinu. Turku bars krita teem ar eerohscheem wirsa, nokahwa 4 preesterus, 3 seewas un 4 masus behruinus un polizeja wehl schodeen fakahs tai leetai patatmelejoht. War nu gan dohmaht, kahdus swehtkus wisa ta draudse tur pawadija. Tahdas behdigas sinas nahk no dauds pusehm.

— 3. (15.) Februar bij no Belgradas ta sina atstrehjust, ka Turku sawwatneeki nehmuhschi wairak Serbeeschu un Kreewu wangiueelus noschaut, pafcha pameera laika. No tahdas dsirfsteles drihs leesmas isschautohs, bet flaidraka sina wehl ja-nogaida.

— Ta lihffchanas leeta ar Serbiju eet labi us preekschu. Turku tagadejs leelwesters dshsch weenu punkti pehz ohtras no saweem pirmeem peeprastjumeem, lai tik dabutu salihkt. Warbuht ari wehl atwehlehts, ka Serbijas rohbeschchi tohp itin labi preeksch Serbijas islihdsmati. Serbija laudis pafchi ari ir isflahpuschi pehz meera. Waldishana zeredama to panahkt, ir tahs beidsamahs 4 militschu regimentes, kam bij ja-eet us rohbeschchu, tagad wehl Belgradā paturejust; warbuht nemas newaijadsehs eet. Par meera deribas weetu ar Montenegro efoht Skutari pilsehtu, Konstantinopolei pretim, norunajuschi.

— Austruja ari sawelk sawu kara spehku. Kahds augsts Austrujas generalis v. Hartung nupat islaidis laudis grahmatu, kur stahw rakstihst, ka Austruja wisgudrak daritu, kad ta tagad eetu ar Kreewiju us weenu rohku un nemtu Turku semi starp saw isdalihkt.

— Wehl arweenu awises nes garus nostahstijumus, ka gantah ta nahzis, ka Sultans sawu gudro leelwestru Midatu tik peepefschi padstius. Tur wirwe ir wiswifadi pawedeeni kohpa sawijuschees. Midats bij weikls un ahtrē un eemantoja dauds eenaidneeku un staugu; winsch ari ismeta wifadus wahrdus, ko staugi Sultanam apgreesa ohtradi; Midats sahka Sultanam pafcham walsts naudas maku drufzin augstak kahrt, tur radahs starpibas; ari seeweefchi no Sultana pils jauzahs pulka un apmeleja Midatu. Sultans bij wairak ka nedeku ar sohbu sahpehm ta panihzis, ka pa semi kuhlahs. Tur nu Midata staugi wiru nehma wehl eebaideht un spaidiht un isdabuja to parakstu, ka Midats tohp nolikts no amata. Nostahsta no wina, ka winsch aishbraukdams fazijis: „Deews lai glahbj tagad manu nabaga tehwseni.“ „Es gan zeru, ka atkal drihs nahkschu atpakal, bet deewsin, waj atradischu wehl sawu tagadeju aisdsmineju us Sultana kreshla.“

Odesas tumuma Dezemberi 1875. g. us dselszeta notika leela nelaimē, wairak wagonu pilni ar rekruscheeem tika sadragati. Ta leeta ir tagad teefahm nodohsta un tagad ir tas spreedums isfludinahsts: dselszeta waldibas kungi par sawu neusmanibu dabuhn zeetuma strahpi lihds 4 mehneschi.

No Moskawas. (Tambowas gubernā) raksta, ka us wiseem teem dselszeleem, kas tur sanahk kohpa, efoht jautra dshwe. Pa Tambowas-Sarotowas dselszetu nahkoht us Moskawas-Mesanas zetu ildeenahs pa 150 lihds 300 wagoni pilni ar labibu, to wiswairak wed atkal us Pechterburgu; no deenwidus zeleem nahk atkal atmin ohgles preeksch maschinehm.

No ahsemehm.

Wahzsemes waldishana ari no sawas walstsrachtes grib peeprastihkt, lai preeksch karaspehka waijadstibahm atwehl leelaku summu, ka lihds schim. Bet schi leeta nesihmejahs wis us kaut kahdeem nemeera laikeem, bet zelahs weenigi no tam, ka wifas leetas dahrgakas palikuschas un waldishana nespehjt ar lihdschiginigahm summahm wifas tahs pafchas waijadstibas ispildiht.

No Wahzsemes raksta, ka ta lauschu iswanderschana us Ameriku beidsamajohs gaddes eet stipri majuma, bet neba tapehz meers lauschu firdis audsihs. Besdeewiba, palaidiba un kuhtriba stipri aug; lauschu skaitis wairojahs un prasahs arweenu angstakas leetas, weeglaku dshwi, wif tohp dahrgaks, pelnas truhkst ari strahdneekem, kurneschanas balsi dauds weetas dsir-dami. Schim brihscham wehl waldishana ranga ar steigshanu wifadus darbus preekscha nemt pee dselszeleem, kanakeem

fchofejahn un buhwehm, lai laudihm buhtu petna un maisse, bet leeli pulki fahf to leetu jau ta eestahht, ka waldifchanai te jagahda par darbu un pelau preefshy ikweena.

Englantes parlamentam lika preefshâ daschadus rakstus, kas par wifu to konferenzenes laiku bij us Londoni laisti, lai runas kungi reds waldifchanas zela gahjumu. Tika preefshâ lasitas wifas tahs sinas, ko Selisburis zela buhdams us konferenzi laida par sawahm farunahm ar Austrijas keisaru, Italiijas kehniinu. Tik tahs grahmataš par farunahm ar Frantschu ministeri un Bismarka firštu nedewa lasiht, jo tahs esohht klusu jatura; dohma, ka tur no abahm pusehm bij fihwi wahrdi, kas sishmejahs us kahdu sanifschanu starp Franziju un Wahzsemi. Netruhtst Wahzsemē tahdu dohmu, ka tik lihds kahdâ stuhri karsch zeltahs, ka tad Franzija to turehs par isdewigu brihdi ari atkal gar Wahzsemi trihtees un schi tad ari newarehs palikt sawu spehku pretim nerahdidama.

Austrijai ir wehl arweenu sawas eefschyigas zihniſchanahs. Ungarija grib par dauds eet sawus zelus un dara waldifchanai winas amatu gruhtu. Pestas studenti, tas trakulu pulziſsch, kas bij us Konstantinopoli nobrauzis, Turku generalam Abdulam aiswesti gohda sohbinu un rahdiht, ka wina tura Turku puſi wiſa tagadejâ strihdē, tee nu atbrauza mahjās un tika no Unguru pulkeem ar gohdinaſchanahm atpakal ſagaidditi, it ka nahktu no kahda warena, ſlawena darba. Munas tika turetas, kutās bij dſirdams, ka wiſas wezas eenaidibas starp Turkeem un Ungureem ſen esohht isdeldetas. Ungarijai tas esohht tas ſeedu laiks bijis, kur ta ſem Turku pahrwaldibas ſtahwejuſi. Turki esohht ſargajuſchi un aiſſtahwejuſchi Unguru tautu, walodu un ceriftes u. t. pr. Ko us tahdu behrnu walodu lai atbild?

— Austrijas katoku biſkapi kâ katru gad tā ari tagad us gawenu laiku pee ſawahm draudſehm ir iſlaiduſchi ganu-grahmataš. Wiſnes erzbiſkaps par gawenu ſwehtibu runadams ſaka, paſaule ar leelu ruhpihu gahda, ka zilweku behrnu meefigi ſpehki tohp audſinati un weikli dariti zaur turneſchanu un daschadu meefas weikloſchanu, to ne-aiſmirſt neweens namē, neweena ſkohlā, neweena walſis. Wehl dauds wairak audſina dwehſehm nomohdibu, weiklibu un uſturibu ta gariga ſkohlā, tee gaweni, ko katoku baſniza ſaweem lohzeſteem uſleek.

No Franzijas. Prinziš Napoleons, nelaika keisara Napoleona dehlš, tagad ir tanis gadōš, ka tam ſchogad buhtu jaſtahj Frantschu kara-deeneſtā. Bet waldifchana bihſtahs eenemt pulkâ tahdu jaunekli, ap kuru Keiſarneeku partija ſahktu laſitees, nau wina nemas ſawās rekrufchu liſtēs uſnehmuſi. Tagad nu prinziš par to ſuhdsahs un paſtahw uſ ſawu rekti, ka winſch kâ katrs zits Franzis war eet armijā deeneht. Waldifchanai ta leeta neko nepatihk.

Franzija kehniſneeku partija atkal ſahf wairak kuſteht. Wina zere, ka pee pirmahs juſas, kas Franzijā zeltahs, wina kandidatam. Schambor grafam, kweefchi ſahfſchoht ſeedeht. Armijā ir laba dala, kas warbuht gan uſ kehniſneeku puſi ſiſtohs.

Kahds Frantschu fabrikants ir iſgudrojis weenu „brihnumu ſpalwu,“ kurai tintes muzina ir eefſchā. Scho ſpalwu waijag tik pa laifam ar pahri pilitehm uhdens apſlapinaht un rakſta tā wairak mehneſchus, bes kahdas eemehrzeſchanas. Spalwu newaijagoht nemas ſlauziht, wina turotees pati arweenu ſkaidra. Schihs brihnuma ſpalwas esohht jau

ari Berlinē dabujamas un kas tahs prohwejuſchi, tee tahs ſohht uſteiz.

Turku leetā Englantes ministers Derbi nupat bij us Franziju ſinojis dehl tahs atbildas, kas tagad firſtam Gortſchakowam jadohd, ka Englante zere tahdu atbildu wareht doht, ar kahdu Kreewufeme gan wareſchoht ar meeru dohtees un sohbinu atkal maſtē bahf. Tapeh; tad Franzija grib nogaidiht, ko labu Englante atbildehs, pirms pati atbild. No 3. (15.) Febbruar ſinoja, ka Konſtantinopolē wiſa dſihwe wahrotees, regimentes ſtahwoht kaſarmēs gatawas, nemeers pa eelahm augohht. Keels pulks nemeerigu esohht jau zeeti ſanemti. — Padſihtais lechwefirs Midats ir us Austriju nobrauzis. Zeribas aug, ka ar Serbiju warehs meerus ſadereht. Turpretim ar Montenegro ta leeta nezik neweizahs us meera puſi.

Indijā Amedabadas pilſehtā weena pulwera magafina zaur kahdu peetikufchu dſirkſteli uſſperta gaiſā, 50 zilweki ir us weetas noſiſti un pee 1000 eewainoti.

Wiſjannalahs ſinas.

Turku leetā 9. (21.) Febbruar bij ſchahdas ſinas: Leelwalſis wehl gaida, lai Englante pirma ſawu atbildu Kreewijai ſuhra, tad zitas nahks. Grib dſirdeht, kas tas par padohmu buhs, ar ko Englante ſalahs warohht pilnam Kreewiju peemeerinaht. Englante atkal grib wehl noredieht, waj Turks ar Serbiju meerus ſader waj ne, tāpat grib nogaidiht, ſarunas paſchu parlamentā. Bet tā leelahs Turku walſis pati, azihm redsoht irdama un ſatruhdedama, dohd Ciropai to atbildu, ka zeribas us wina dauds wairs lai netura. Ari tagadejōš Sultans ne-efohht wairs pilnā prahtā un ar katru brihdi warohht tilt atzeltš; jaunakais brahlis, kas tad buhtu krohna mantineeku, ir jau ſen maſā prahtā. Tagadejōš lechwefirs wehl turahs, bet ari neſamana, ko grahbt, ko glahbt; it kâ ugungrehta laitā, jo wiſa Turku ſemes dſihwe ir kâ iſſuluſi. Pa Konſtantinopoli dumpineeki ruhgt; nupat atkal ir us Sultana ſchwageri ſchauts. — Pa Boſniju ir iſzchlufchees Turku laupitaju pulki, kas laudis us pehdigo iſlaupa un ſeeweefchus apſmeeklā leek, kriſtigees ſahf atkal us weenu rohlu kohpā wirtneetes. Waldifchana neſpehj ſawus iſlaidneekus it ne druſſin ſawaldiht. Sultans patš miht iſballēs, 2 bruku kugi tohp deenu un nalki pretim wina pilsdurwihm furinati, lai buhtu kur eenukt, kad paſcham wilni pee mutes. Ziti ſahſta, ka Sultans redſedams, ka wina jaunee likumi nau wiš zitas walſis apmeerinajuſchi, griboht atkal jau xemt atpakal wiſus jaunohs walſislikumus. Wiſs Turku karapehts ir uſ 2 rohbeſchu puſehm noſtuntš; eefſchygahs wehtras apwaldiht, truhtst ſpehta. Weena nalks ſpehj ſlepta-wibas un waras darbus pret kriſtigeem peedſihwoht, kur tad gan redſehs, kapeh; Kreewija gribeja par drohſchibu gahdaht, bet tad warbuht par wehtu.

— Meera lihſchana ar Serbiju un Montenegro eimohht labi us preefſchu, bet wehl neteek galā, tā ka Turks grib wehl uſ 1 mehneſi pameeru pa-ildſinaht. Bet ſchi leeta tagad maſal ſwer.

— Nahloſchi laiki iſleekahs karapeedigi. Austrija ſawu ſpehku ſahf gatawu taiſiht; Wahzsemi ſahf aiſleegt ſirgus iſweſi un waldifchana leek uſpirkt ſirgus. Uſ Reimupes puſi grib ſawillt 4 tohrus, kâ tagad ſaka deht manewreem. Bet kas to war iſſinaht.

Kreewu walſi 1876. gadā ir falti: ſelta puſimperiali par 30 milioni rubl., ſelta 3 rublu gabali par 189 tuhtst. r., ſudraba naudas par 6 milioni, ſapara naudas par 478 tuhtst. r. S.

Bez-Sahtu semkopyibas skohla.

Tas ilgi gaidihis notifikums, ka nel. Sokolowicz k. dibinajums, Bez-Sahtu semkopyibas skohla tohp peeskaitita pee treschahs schkiras walstesskohlalm, ir nu gohds Deewam peepildijees. Ta, schini leeta zaur Kursemes muischneeku wezako, grafu Keyserling pee domehnu ministerijas jau preeksch 2 gadeem nosuktita luhgshana ir pahrbaudita un no skohlu — domehnu — un kara ministera kungeem atwehleta un 21. Dezemberi no Keisariskas majestetes wisangstati apstiprinata.

Lihds ar to pateizibu, kas par scho Sokolowitscha dibinajumam parahditu schehlastibu mums jadohd muhsu Kungam un Keisaram un wina augsteem padohma dewejeem, teem ministere kungeem, isfatam sche sawu firdsdistu pateikshanu ari Kurs. muischneeku wezakajam, zeen. grafam Keyserling par wina ruhpefchanohs, un wifu to firsnigu dalibu, kahdu winsch pee Bez-Sahtu semkopyibas skohlas labklahshanas nehmis.

Schihis skohlas gohds un wehrtiba ir spehzigu zaur to augfchi, ka winai nu ir tahs paschas teefibas, kahdas zitahm treschahs schkiras skohlalm peeder. Bet lihds ar scho gohdu ari winas usdewums ir audsis, sawus skohlenus nu west lihds tai mahzibas kahpenei, kahda ir waijadfiga, lai kara deenesta laiks ir us 3 un 2 gadi pa-ihfinahts. Tiklab no schihis skohlas skohlotajeem ka ari teem skohleneem tiks joprohjam dauds wairaf prashits un skohlotaji tik tad spehs sawu usdewumu ispidiht, kad tee jaunekli, kas us scho skohlu nahk,

- 1) atnesihis lihds jau kreetnu preekschmahzibu, kahdu tagad laba draudses skohla ari spehji eedoht un
- 2) tad nu schini skohla ar leelu ischaklibu un dedsiu tahlaf dsihsees, panahkt sawu mehrti.

Kad Bez-Sahtu skohlai sawa mahziba buhtu turpat ja-eefahk, kur laukiskohla fahk, kad skohlenam schi wehl buhtu jamahzahs lasiht, rakstihit un rehkinahk un schi ja-eefahk ar paschu pirmo mahzibu kreetnu waloda, tad wina nespehtu sawos 2 skohlas gaddos to winai noliktu usdewumu sasuegt. Ministera kunga preekschrahta ir ihpafchi nosazihis, ka Bez-Sahtu skohlas mahzekteem ta gatawibas atfahkte jeb leeziba par pilnam pabeigtu mahzibas kursu tik tad war tapt isdohhta, kad wini pee pilnigas sinaschanas sawas semkopyibas mahzibas un wispahrigas sinatibas ari wehl

- 1) ir eemahzijuschees to waijadfigu sinaschanu kreetnijas wehsture un kreetnijas geografija un
- 2) proht tik tahlu kreetnu walodu, ka spehji weikli un saprohtami lasiht un skaidri rakstihit.

Tapehzi wisi tee jaunekli, kas apafsch 20 gadu nu grih schi to teesibu eemantoht, kara deenesta leetas tik peeskaititi pee treschahs schkiras, lai wifadi par to gahda, ka wini jau laukiskohlals to waijadfigu preekschmahzibu eemanto, us kuras mehs tad schi waram tahlaf buhweht, ta ka gala to zeta mehrti fahneedsam.

Bet ari tee wezaki skohleni, kas rekruschu gadeem pahri, scho skohlu ar dauds leelaku fwehtibu apmeklehs un dauds dsitaf ispratihis to mahzibu par wisahm tahm semkopyibas sinatibahm, kad wini atnahks schurp ar labu preekschmahzibu.

Kad skohleni sawu 2 gadu mahzibas gahjumu beigufchi un wifu mahzibu kreetni fanehmufchi, pilnam fataisiti eestahj dsihwe, tad wineem dauds weeglak nahktees labu nahkotni panahkt, nekà kad wini ar puslihdsigu prashanu no skohlas isheet.

Ar to eemantotu teesibu, skaititees pee treschahs schkiras skohlalm, ari preeksch muhsu skohlas fahlahs jaunus sohliis; no winas gaidihis joprohjam dauds augstakas leetas, ne tik ween eeksch wifas skohlas buhshanas, bet ari wifa winas faimneezibas dsihwe un finanzu buhshana winai buhs dauds wairaf japafpehji.

Gewehrojoht,

- 1) ka ar tahm schai skohlai pee rohkas esofchahm naudahm nepeeteek, lai spehtu wifus tohs jaunus usdewumus tikufchi ispidiht;
- 2) ka teoretiskai mahzibai ari wairaf stundu nekà lihds schim buhs ja-eerahda un us ohtru pufi atkal zaur to tas darbalahs wirtschafte tiks masinahts;
- 3) ka skohlenu skaits ir stipri audsis, bet ari tahs isdohshanas par skohlenu usturu ir stipri wairojuschahs;
- 4) ka pee leelaku skohlenu skaita winu darba spehki newar katra gada laika wirtschafte augligi tikl isleetati un ari ar leelu datu skohlenu, kas wehl jauni, dehl meefas wefelibas un pilnigas isaugshanas, taupigi ja-apeetahs, tad schihis skohlas kuratorija sawa sehdeschanà 25. Janwar k. g. ir nospreedusi, to skohlas un ustura naudu preeksch skohleneem, kas pa Surgeem 1877. g. no jauna eestahs, pa-augstinahk us 75 rubli par gadu. Beezi brihwweetas preeksch ihsti nabageem, usjihigeem un kreetneem jaunekteem, ari joprohjam schai skohla buhs, weena gada tiks 3 un ohtra gada 2 brihw-skohleni usnemti.

Bez-Sahtos 1. Febr. 1877.

Sintenis,
direktors.

Bar Kursemes pilskalneem.

(Beigums.)

Weenu weenigu paganu pilskalnu Kurseme sinu, kur brunneeki sawu mahjupili buhwejuschi wirfu; tad ir pee Dohbeles pils ne wisur tee wezee pilskalninu bijufchi par masi; teem brunneekem waijadseja leelaku platfcha preeksch sawahm leelakahm ehkahm, tad arween meklejuschi zitu derigu weetu un „jaunas“ pilis zehluschi daudsreisahm netahlu no tahm wezahm (tahdas „jaunas“ pilis blakam wezahm zeltas p. pr. Jaunpils, Waltakos, Dukuma, Wispute, Kalnamuischa — fwehta pils blakam Tehrwitenei, Kandawa, Sabile, Talsos, Alschwanga, Chdohle etc.

No tahm wezu wezahm pilswestahm kauschu muti simtu pasakas un teikas teek tagadiht wehl glabatas un behrneem un behrnubehrneem stahstitas. Stahsta, ka wezas pilis zaur kahdeem burweem nogrimuschas un tagadiht wehl semes apafschà esohk, ja kahdam laimejotees to wahrdu usmineht, tad ta suduscha pils zelotees atkal augfcha. Ta ganelis esohk Saldus jauku leiju pilsehtu no semes iswedis, no winas schà dseedadams: Saldus ehdu, Saldus dschru, Saldus kalna galina. Tihfchi usmineht esohk gauschi grubti, wezi laudis wehl esohk skurstenus redsejuschi un ja pihli eelaidufchi, tad tahda pa semes apafschu upesleija woi pascha upi allaschin isnahkusi. Daschahm reisahm mantas fahrigi zilweki pilswestahs rakufchi pehz tahs mantas, bet dascham flikti isdewees, ko rakufchi pa deenu, tas pa nakti atkal fagruwis; zits palizis ails, zits kurlis, zits mehms. Ta weztehnu manta nekrihtohk tagadejeem, kahdureif sehns winas gala pa skursteni nolaisis, kad iswillufchi, pui-

schels wairs nebijis, bet tai weeta falmu kuhlis. Zukuma pilskalna fehrdeene esohf nolaiſta pa to ſkurſteni, kad iſwilluſchi, tad tai bijis ſudraba karohſte rohka. Tahdu pat laimi ſaimneekn meita kahrodama ſikufeſ nolaiſtees, bet pati noſuduſi. Rokafchu pilskalnds klis ſkroheritis eelaidees ar wiewi, apakſcha redſejis jumprawas, woi prinzeſes un blaſam puhra lahdi un mellu funi, kuhna winam ehſt dewuſchi, bet bijis jaſohla, ka neweenam neneeka neſtahtſichoht. Tad atlaiſts.

Zits eelaidees Juzenu pilskalna. Tur atradis engelus fehſham un grahmatu laſam. Praſijufchi, woi wehl tee putni ar melubalteem ſwahrkeem ſfreenohf pa kalna galu? Atbildejis, ka ſfreenohf gan wehl. Tad wini teikufchi, ka wineem wehl 1000 gadi apakſcha eſohf jaſehſch. Bet kad tee putni ar teem melubalteem ſwahrkeem wairs neſtreſchoht, tad iſnahſchoht un paſauli iſpohſtſichoht.

Zits nekahrigi aplaimohſts.

Weens gulejis pee Auzu pilskalna un ſapni redſejis kahſneekus garam brauzam; atmohdees atradis ſudraba pakawu.

Pee Striku pilskalna ſohſs augſcha pa ſkurſteni eelaiſta purwleija iſnahkuſi un laidejam iſnefuſi ſelta krelles ap kaflu.

Gar Rokafchu pilskalnu meitene gahjuſi no Blohneekem us Lamuſchahm. Inahkuſi jumprawa no kalna un waizajuſi, kur ſchi eijohf? Atteikuſi, ka eijohf pehz diſtklahm. Jumprawa atkal ſazijuſi, ka tandeht ne-eſohf ja-eet. Pati iſnefuſi no kalna ſelta diſtklas un eedewuſi.

Pee Jaunpils weenam ſnaudoht wehrſis, ko wedis, noſudis. Kad atmohdees, atradis kabata til dauds naudas, ka zitu wehrſi warejis nopirktees.

Weidsoht tahda zeriba rohnahs, ka tahs jaunahs pilis pohſta eſchoht, kad kahdu reis tahs wezahs nahſchoht gaisma. —

No Latweeſchu pilskalneem newaram atſtaht nepeeminejuſchi: elku kalnus. Tapat, ka muſhu laikos redſam baſnizahs woi pilſehtos woi meestos woi jo iſſi klahf pee leelahm muiſchahm un leelu pagafu widu, tapat ari ſenak laudis, kur beeaſt kohpa bija apmetuſchees un kur tee toreijeji kungi un wal dineeki mahjoja, bija iſtaifiſuſchi weetas preeſch Deewa, jeb ſkaidrafi fakohf, elku kalpoſchanaſ. Tapehz mehſ jo klahf pee pilskalneem, un teem pilsmeeſteem atrohnam elku kalnus, ko laudis mehds ari faukt par baſnizkalneem, ne-iſſchirdami kriſtigu un paganu fizibu un eeradumu. Brohti Latweeſchu pagani ſawus deewus nau peeluhguſchi zilweku rohkahm taiftas ehlas, bet ſwehtas birſes. Pee dauds pilskalneem wezi laudis rahda kahdu kalnu woi kalniau, kur baſniza eſohf ſtahwejuſi. bet jaſpreeſch, ka tur gan tikai ſwehta birſe bijuſi. Tahdas ſwehtas weetas, elku kalni jeb baſnizkalni, ir apleezinati pee Matkules, pee Walgales, pee Talfes, pee Meſchiſchu, pee Straſdes pilskalneem un atradifees wehl zitur, kad pee wezeem laudihm klaufchinahs.

Ta pilskalnu un elkalnu kohpiba mums rahda, ka ir pee teem paganeem tee waldineeki ſinajuſchees apakſch jo leela walditaja debefis un tee laudis ſinajuſchees woi pohſta woi ſwehtiba no ſawu deewu rohkahm. Waj to paſchu nepaturehs jo ſkaidra ſina kriſtigi waldineeki un kriſtigi laudis? —

Ka kahds Englanteetis Kurſemē wirtſchaftejis.

Laiſi peenahkuſchi, kur Latwijas ſemkohpjus ſahf wiſadi mahziht, gan ar wahrdeem us ſapulzehm, gan ar rakſteem, ka teem buhs art, ezeht, feht, plaut, kult, malt, ehſt, dſert, pirkt un pahrdoht.

Tam neſ padohmus un mahzibas, ka buhs pahrlabotees, un atjaunotees, atmeſt wezu eerafu wirtſchafti un eewefſt jaunu labaku ſaimneeka buhſchanu, kahda nahf no Bahzijas, Franziyas, Anglijas, Amerikas waj ziturenes.

Semkohpis, kas lihds ſchim gan ſinajis, ko winſch patſ ehf, wina lohps un ſaime bauda, tagad ari dabuhn ſinaht, kahdas baribas dalas bauda pati ta labiba un bariba, ko ehf ſweeſchi, meeſchi, rudſi, ſirmi, pupas, auſas, ahbolinſch, lini un ſahle u. z.

Semkohpim to dſirdohf atauſt jauna paſaule un daſch ari patſ gribetu pawifam atjaunatees, atmeſt to wezu ſemneeku un pahrwehrſtees par jaunu agronomu.

Daſchi atkal wiſai jaunofchanaſ ir ſtihwi pretneeki un grib ſtrahdaht ka weztehwi ſtrahdajuſchi, ſazidami: „Kas augſtu kahpi, tas ſemu kriht!“

Kuri nu dara labaki? Waj tee, kas ſtahw us wezu laiſu apſuhnojuſchas zinſtinas, jeb tee, kas zinſtiau nogreeſuſchi, to melnu weetu ar fehklahm aplaiſijufchi un gaida us jaunu ſalummu?

Manas dohmas, ka labaki ir peldeht pa ſtraumei, nekā ſtahweht ar kruhti pret wilneem. Kur wainas redſamas, tur buhs atmeſt to wezu ſemnezibu un laukkohpibu un eewehroht un kohpt jaunadu labaku diſhwi. Bet wiſa ſchi jaunofchana jagrunte us ta pamata: Kas war, lai dar; ka war, lai dar.

Ikkatris kohks nelaujahs pohſtetees, ikweenu ſlinneeku newar opereereht, ikkatram ſemkohpim nau eephejams pahrwehrſtees par kulturahs wihru. Gan jauki ir laſiht, ka ſemkohpim ſawa buhſchana par jaunu japahrtaiſa pehz ahrſemju preeſchſihmehm, bet tam leelakajam pulkam ſchi mahziba gauſchi maſ ſaprohtama, tadeht ka tee to nemas nau mahzijuſchees, neds redſejuſchi neds dſirdejuſchi, un ko zilweks pirmreis dſird, tas winam ir ſweeſch un tadeht ari ne-iſprohtams. Tadeht daſchi wehlejuſchees un wehl tagad wehlejahs no ahrſemehm dabuht tahdus wihrus, kas teem tahs jaunahs mahzibas praktiſki eerahda fehta un lauka, lai tee newaretu wiltees ſawas darſchanaſ.

Weetahm jau tahdi wihri gadijuſchees, kas eelſchſemneekem mahza ahrſemes wirtſchafti, kas muſhu ſemkohpjeem ar pirktu eerahda ahrſemes laukkohpibu. Zik tahlu katram laimejees ſawu ſkunſti ſche eetahdihf, to ſcheit newaru aprakſtiht. Paſtahtſiſchu til no weena tahda, kas Kurſemē gribeja eewefſt engliſchu wirtſchafti un rahdiht, ka ſche wiſs pahrlabojams un jaunojams pehz Englanter mohdes. Schis weens nebuhs wiſ wifem par mehru, jeb muduli; bet es til gribu paſtahtſiht, ka tas weens Angleteſ Kurſemē iſrahdija ſawu ſemkohpibas ſkunſti un zik tahlu tam ar to laimejahs.

Preeſch kahdeem 20 gadeem kahds Kurſemes leelſkungs gribedams eewefſt labaku ragulohpu ſugu, Englantē uſpirka waiſlas gohwis un wehrſchus un tohs lika weſt us ſawu muiſchu. Lihds ar wehrſcheem atnahza ari weens Englandeetis,

tam bij jamahza, kà tahs engelischu gohwis kohpjamas un barojamas.

Das bij semkohpis, kas bes lohpu kohpjamas prata ari semes wirtschasti un lihds ar to pa englisli runaht, un tahdi wihrì pee mums stahweja leelà gohdà. Gesschsemes semneeks bij prafts mass zilwezinsch, bet tahdi, kaut gan pehz dšimuma ari semneekt, tika usskatiti par tahdeem, kas ar leeleem kungeem war fehdeht pee weena galda, un ar teem ehst no weena kausa.

Englandeetis, wina wahrds lai paleek neminehts, tika no muischas ihpafschneeka usskatitits par leelu gudru wihru, un kad tas neprata ween pa englisli runaht, bet ari zitadi mehle bij deefgan lunkana, tad lungs tam schfinkoja wifu ustizibu un to eezehla par sawas muischas wirtschastes pahrluhkotaju un jautotaju. Wispirms tam wajjadseja laufus dreneereht, tas ir apafsch semes parakt tahdas dedsinatas mahlu truhbas, kas no laukeen nowell uhdeni, tà ka grahwji nemaš nau wajjadfigi. Truhbas tika atwestas no ahrsemehm un Englandeetis, kas sawa semè nostatijees, kà tahs truhbas tohp semè lltas, jeb ari pats tur tahdas eerazis, schè bij par dreneereeschanas meisteri.

Das muischas laufs, kas preeksch tahdas dreneereeschanas bij isredsehts, stahweja us kahdas leelas upes augsta krafta, zaur kuru, no kalna us leiju gahja neween grahwji lihkim lih-kumds, bet ari strautini steidsahs us upmali pawafari un rudeni straumites mesdami. Wisus nu behra zeeti un raka taifnus grahwjus. Teem dibinà gulbija mahlu truhbas, kuras kà wahzeles mauza weenu eeffsch ohtras un weda no kalna us leiju.

Pa wifu apgabalu ispaudahs ta fina, ka tani un tani muischà teekoht rakti engelischu grahwji, kas eijoht pa semes apafschu, tà ka teem pa wirsu waroht art, feht un plaut kà pa galda wirsu. Das wiseem bij nedširdeta, neredseta leeta, un laudis, kam ween bij atšneedsams, steidsahs turp skatitees tohs jaunus brihnumus, — engelischu grahwjus.

Dreneerejama lauka galà stahweja leels meschs un stary mescha un lauka gahja leelzelsch us leelaku un masaku pilsehtu. Dauds zeleneekt nu waj us weenu jeb ohtru pilsehtu braukdami atšahja sirgus us leelzeta un gahja skatitees engelischu grahwju-rakšhanu. Tad trahpijahs, ka dascham redsetajam ta skatijama jo dahrgi bij jo aismakfa. Pastahstischu no tam kahdu masu prohwti.

Diwi Leischi brauza us leelaku pilsehtu. Weens weda pilnu buhdinu ar zahleem un ohtris diwus faseetus weprus. Tuwaka trohgà trohdsineeks teem pastahsta par teem engelischu grahwjeem, kas eet pa semes apafschu. Leischi bij kahrigi redseht tahdus semes brihnumus. Tee atšahj sirgus meschmalà us leelzeta un eet us to weetu. Aisgahjuschi tee atrohd wihrus semi rohkam un truhbas eeffschà leekam. Wini newar muti atplehst deefgan platu redsedami tahdus jaunus brihnumus. Kabi apskattjuschees tee greeschahs atpakal us saweem sirgeem galwas schtohbtdami un plezus raustidami. Bet te tohs sa-gaida isbailes. Sirgi gar grahwju malahm sahli kahrodami ratus eefweeduschu grahwji, pašchi stahw aušis kustinadami. Leischi nu steidsahs ratus zelt no grahwja, lai winu wedamee nenoflahptu. Bet kà tee istrulstahs, kad atrohd, ka rati tulkchi un no wedameem nekà neds kas dširdams, neds redsams. Rati grahwji gahsdamees bij buhdinai islaususchu rohzius un zahli pa to zaurumu sprulschkedami ween bij eestrehjuschi me-

schà. Wepri no spahrnaino spurtschkeschanas waj no ratu kreischanas fatruhkuschees bij pahrrahwuschu kahju faites un tà-pat eestrehjuschi meschà. Leischi nu mekle sawu prezi pa meschu. Weens skatahs us augschu mekledams sawus putnus, ohtris dšen pehdas gar semi. Pirmats eerauga seewas audsinatas wistinas kahlugalòs, bet newar tahs nekahdà wihsè saguhstihht. Gan tas sšreen un dšena masus kohkus purinadams un leelòs eeffschà schahrgdamees, bet tas neko newar dabuht rohkà. Pehz leelas dšenaschanas tas kahdu pahriti saguhstijis brauz prohjam. tohs zituz wanageem un puhzehm par laupijumu atšahdams. Ohtris sawus sarainohs, zaur zitu zilweku palihgu sakehris brauz pirmajam pakal. Braukdami tee lahd, ka welns norautu tahdus engelischu grahwjus, kas teem darijuschi tahdu leelu sšahdi, runadami, ka tahdas jaunus eeriktes efoht grehlu darbi, kur newarohht palikt bes sohdbas; jo kad ta skatishanahs ween teem padarijusi tahdu nelaimi, zit leelaku sšahdi nenesišchoht teem, kas tahdas leetas eetaifa un grib gudraki buht neka winu tehwi.

(Us preekschu weht.)

Buku wainadstuschi.

to kreetnam tanteetim, zeenitam un mišlotam Salgales draudses ehrgelneekam un lesterim un zitreisjam palihga sšohlotajam Irlawà **Kahrlim Brunnauwam** us kapu nolizis G. F. Schönbergis.

Tà kà putninsch sara galà
 Jautras dseefmas sšandina,
 Strautinsch weikli mescha malà
 Burbulischus wifina.
 Tapat jautrumis walodà
 Bija Tewim dšihwibà.
 Jautrà garà laudis stahji
 Ar it weiklu walodu,
 Sadšihwè patihkams gahji;
 Tadeht rahd' Tew mišlibu!
 Zels Tew kapa peeminu,
 Tauta rahdihs mišlibu!
 Chргеles Tu Deewa gohdam
 Wina namà sšehleji; —
 Dsetjas laukà tapat gohdam
 Tantai dseefmas dšeedaji!
 Skohlas palihgè — pirmajà
 Laika — — biji Irlawà! —
 Nu Tu kohkles nohst atliki, —
 Schè pameti ehргеles,
 Smehtà sškanu walstè tiki,
 Kur sškan englu stabules!
 Dusi, kreetmais! — — pawehue
 Lihds Tew mohdihs basuhne!

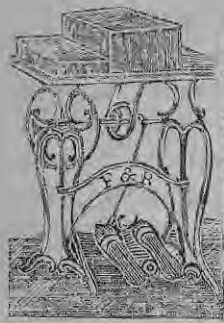
Atbilda.

I. S. Kad zeen. dšimilungi preeksch sawu pagastu sšohlahm dauds wairaf pafneed, nekà sškums weepiaka, tad ar preehu tahdus lahšrdigus fungus flawejam. Bet ja tur tahds dohd til weenigt to taifnu sškumà notelktu teelu, tad tafschu neweenam wehl nau tubdal ta rekte, eet wina sšsuntht, kapehz wairaf nedohd. Jubs kuhdseetes, ka tas eerahditais sšohlas plazis ir pehdiga besdibina malà un burwa mestà. Jubsu nowadam ratschu ari ir azis, bei jubsejahm. Jubs ari peemineet, ka tomisione to leetu sšmellejusi un, kà leekahs, ohtradi sšreedusi nekà jubs. Pirms lai nu jubsu balsu sšweru pret wissem ziteem un tai leetai wairaf palah-melleju, tubdu jel wispirms usdeht, no kahda pagasta jubs runajeet.

Katw. aw. apghadatais.

Katw. Awischu apghadatais: J. W. Safranowicz.

Sludinaſchanaſ.

Wiſus zaur ſcho daru uſmaniguſ uſ ſawa pilniga ſchujamu-maſchinu krabjuma

un pahrdohdu ſawas maſchineſ, kurahm ari ſchwungritenſ no-nemamſ, zaur fo ihpaſchi maſchineſ pee uſſpobleſchanaſ gauſſcham teel taupitaſ, pee tagadeja ſema tirguſ un pa-augſtinatahſ tulleſ uſ apgalwoſſchanaſ par jau paſſſtameem zeneem. Mahziba par welti klat.

J. Friederichs,
Zelgawā, paleijaſ eelā, Nr. 3.

Seepju ſahles

preekſch ſeepju mahriſchanaſ dabujamaſ apteekſ pretim Latweeſchu baſnizai Zelgawā.

28. Februar Jaun-Seſawaſ Manſflaku mahjaſ ne-laikēſ ſaimneezeſ Kieſeteſ Maſkoyſky mantiba

uhtrupē

tiſz pahrdohda, tā: gobwiſ, aitaſ, ſollweni, ſeeweeſchu drabnaſ, ſlapiaſ, ſumode un krehſti.

Alſputeſ pilſſehā teel weenſ

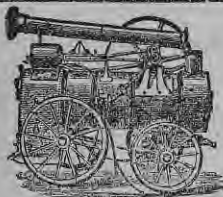
ſmuks namſ

ar 15 kambareem, 2 fuknahm, ehrebeqi, ſaſſeem dabru un aplohtu, no barona ſungā Carl v. d. Oſten-Sacken turpat katra brithdi pahrdohſi.

Pee krohna muſſſchāſ Apſchupes peederigaiſ Chreſſekrohgſ ar demindeſmit puhweetahm

aramaſ ſemeſ

un aſtondeſmit puhweetahm plawu ir no Jurgeem 1877. g. uſ wairal gadeem uſ renti iſdohdamaſ. Staidratuſ nohſſſchumſ par tam war dabuht ſinaht Apſchupes muſſſchā un Zelgawā, paſteſ eelā Nr. 44.

P. van Dyk
Nigā, Smiſſſchweelā,
Claytona
ſolomobileſ un
ſulam. maſchineſ.

Paardarda
ſuperſoſſjatu.

un wiſadāſ lauſſſaimneeſitaſ maſchineſ un rihtuſ.

Gatami wehrptaſ willana wehweru-dſijaſ

preekſch eeſſſchanaſ wadmali un puſ-wadmali

nupat uſ ihpaſchu apſtelleſſchanaſ ſanehma un pahrdohd par mehrene zenu Zelgawā, leelaja eelā Nr. 14, 2

A. Schweifſing.

No Meſchotineſ latw. dr. tiſa eemaſſſati: preekſch bihbeleſ beedrihaſ 10 rubl., preekſch paganu miſſioneſ 30 rubl., preekſch ſchibdu miſſioneſ 10 rubl., preekſch ſurlembhu ſkoblāſ 10 rubl.

No Dalbeſ un Rihweſ latw. dr. preekſch paganu miſſioneſ 8 rubl., preekſch ſchibdu miſſioneſ 3 rubl. 55 kap.

G. Seefemann,
Zelgawaſ wahju mahz.

Ferdn. Beſthorna grabmatu bohdeſ Zelgawā un Kuldigā dabunama ſchi grabmata:

Maſaiſ

Abbolu dahrsneekſ,

jeb Pamahziſchana

ne ween par to tā augluſ-lohſti no ſekklahm audſejami, pohtejami zc., tā lauſu jeb meſchu-lohſti lohpyami; bet ari wehl daudſ zittaſ derrigaſ mahzibaſ, taſ dahru mihtotaſjeem un lohpejeem jaſſan.

Nr 47 bildehm iſſkaidroja un ſaraſſiſſija

S. Kiewerſ,

Kalletu muſſſchāſ dahrsneekſ.

ſchi grabmata ihpaſchi ſemlohpjeem eeweſſama. Kaſ wiſ tur eelſchā a trohdamaſ, tad nupat augſchā te iſſſelktaſ. Semlohpji tur atradihſ padohmuſ un mahzibaſ, tā war lohluſ audſinaht un kreetnuſ auglu dahruſ eelohyht. ſchi grabmata maſka 40 kap. ſudr.

Ferdn. Beſthorna grabmatu bohdeſ Zelgawā un Kuldigā ir dabunama ſchi grabmata:

Padohma dewejaſ

ſem meſ lohpjeem,

jeb ſelta grandu

ſirdſmihteeem arraſjeem ſakrehti par prahta zillaſchanaſ un laizigaſ lablahſchanaſ wairoſchanaſ.

Saraſſiſſiſtiſ no

G. D. Leppewiſſch,

Kurſemneſ ſemneſ lohpſchanaſ beedrihaſ pateſſiga lohpſekta.

Waram iſti ſcho grabmatu muſſu mihteeem ſemlohpjeem eeweſleht, jo tur ir pateſſi eelſchā ſelta mahzibaſ, tā ta to wahru

„ſelta grandu“

ta grabmata pahrpilnam pelna. Semlohpji tur atradihſ kreetnu padohmu taſ daſchadaſ dſihweſ maſjadſſiſhāſ un nodakāſ. To grabmatu laſohy ta wiſeem arweenu jo deenaſ jo mihtaka palikſ un wehzi winaſ mahzibahm daridami un dſihwodami tee jo drihſi nomanthſ, ta ſchee rakſiſſitee ſelta grandu pateſſi pahrwchritiſeſ ſpohſchōſ, ſkanoſchōſ ſelta granduſ, taſ winaſ maſzinaſ pildidami pildiſ un winaſ lablahſchanaſ wairodamu wairohſ. War ſcho grabmatu, wahlā eefetu, 90 kap. f. nomakſſajuſchi tee pateſſi tohſ wehlaſ, kad ar ſcho grabmatu tiſ daudſ maſ buhſ eepaſſnuſcheeſ, wairſ nenohſcheloſhſ, jo winaſ wirzejeem par teem neziſ kapelleem, to par to iſdewuſchi, jo ſupluſ augluſ atlihdſinahſ. —

Diwi neweenadi behrni, jeb grabmatina, kurrā ſtahtſ un pamahziſchana: tā buhſ un tā nebuhſ ar lohpjeem dſihwoht, ſaraſſiſſija preekſch behrneem. No Chr. Schönberg, Ruzgawaſ draudſeſ ſkohlmeſſtera un ehgelneeka. Maſka 6 kap.

Wiſaſ grabmatu bohdeſ dabujamaſ:
Wefelibaſ draugu padohmi
jeb

„Mahju-dakterſ“

zeſka beedriſ, taſ pa mahjahm ſtaigadamaſ ne ween apſirguſſcheem, bet wairal wehl weſſeem dohſ daſchu pamahziſchana, tā war weſſe elibu iſſſargahy un ſiſwinaht. ſcho grabmatu mihteeem Latweeſcheem ſaraſſiſſijaſ E. v. Dieſerich, Dakteriſ, Latweeſchu draugu beedriſ un Zumpraweſſchu muſſſchāſ dſiſſiſlungſ. — Maſka 20 kap.

Katra ſamiliſā nahl preekſchā, ta kahtſ lohpjeſliſ teel kahtreſ no ſlimbiſaſ peemelebiſ; bet muſſa ſemju eerikteſ muſſ ne-attauſ ſzumirliſ dabuht daktera un ſahleſ pee rohlaſ. ſchai nebuhſchanaſ palihdeſht biſ muſſu augtiſgohdajama ſaraſſiſſijaſa nohluſſā, lai iſſſatram buhtu ta eeſpebja, ſlimneekam lihdſ daktera atrahſſchanaſ winaſ ſahpeſ zik eeſpebjaſ weeglinahy. ſchai grabmatu newaijadſetu tadſch ne-weenāſ ſaimneeka mahjaſ truhtr.

Mahju-dakterſ jeb Jauna weſſelibaſ grabmata. Iſha pamahziſchana tā war iſſſahlabteeſ no daſchadahn ſlimbiſahm un ſahyriſgahm ſaitehm, kad iſtenu daktera paligu ne warr aſkneegt. ſcho grabmatu mahziſſiſ ſaraſſiſſijaſ R. D. uſ y. Kurſemneſ dakteriteeſaſ wezſakaiſ, un Latweeſcheem pabrulkojiſ R. ſchulz, Zelgawaſ latweeſchu pilſſata-mahzitaſ. Maſka 15 kap.

ſchi grabmata ir it wiſeem eeweſſama, taſ ſawu weſſeliku, tā paſauleſ leelato mantu, miht un lihdſ beigahm wehlaſaſ patureht. ſchi grabmata mahza, tā war no daſchadahn ſlimbiſahm ſiſſargateeſ, un tā war, kad tohſ padohmuſ klaufa, no wiſadahn ſlimbiſahm brithwu dſihwi weſt. War gachmataſ iſti derigu ſaturu palwo muſſu ſlawena un wiſeem paſſſitama ſaraſſiſſijaſa wahreſ.

Maſaiſ

Sakau dahrsneekſ,

jeb derrigt padohmi, tā wiſſadāſ dahruſ ſaſneſ jaſſehy, jakohy un ſemā jaglabba, ſekklāſ ja-audſe un t. j. vr., wehzi daudſ gadu ihproweſchanaſ, (ar maſu awriſſi un dahruſ kalendari klat) ſaraſſiſſiſi no **S. Kiewera,** Kalletumuſſchāſ dahrsneeka. Maſka 35 kap.

Daltijaſ Semkohpejaſ

un winaſa annataſ.

Behz Mahju ſemneſſaimneeka Ferdinand Brethaupt ſemlohpibaſ rakſteem latwiſſi ſaraſſiſſijaſa no

S. Blumberg.

Maſka 75 kap. ſudr.

Laſ

Abbolu-dahrsneekſ,

jeb:

Pilniga pamahziſchana

wiſſadāſ augliſguſ dahruſ-lohpjuſ audſinaht un lohpyht.

Saraſſiſſiſi no

Jahna Ehrmanna Zihgra.

Maſka 40 kap. ſudr.

No Raubits pagasta waldibas teel zaur scho finams daribis, la 26. Februar f. g., pulsten 12. vusdeenā, Pehterwaldē buddama weza magafinas slehts woenigā isfobhtfchanas terminā uf wattrakfobhtfchanu tiks pahrbodhta.

Raubitē, 4. Februar 1877. (Nr. 21.) Pag. wez.: Bergfeldta Jahnis. (S. W.) Scthw.: G. Schwan.

Kad nu par pee Zeraufftes pagasta peederiga, tagad frohna Bohdumuischā (Zentrum) dshwoodama, kalpa Geberta Gawena mantibu parabdu deht konkurse no-fpreesta, tad teel no frohna Greenwalbes pagasta teefas wif ufajinat, lam lahdas llumigas parabdu pra-fschanas no mineta Geberta Gawena buhtu, la art tee, kuri minetam Gavenim lo parabdā, wisweblafais libds 10. Merz 1877. g., kurfch par weenigo isflehgfchanas terminu schini leetā te noliktis, ar sawahm pra-fsch-nahm un wāru peerahdofschanam pee schihs pagafateef-fas peeteektes un parabdus almaffabt; jo wehlat parabdu deweji wārs netils klauftit un ar sawahm parabdu peepra-fschanam neween atraiditi, bet muh-fschiga klufugefchana teem tiks uflitta un ar parabdneef-feem pehz ifkumeem daribis.

Sahlitē, 21. Janwar 1877. (Nr. 33.) Preefchfchd.: P. Pichstneef. (S. W.) Kalltu wed.: M. Baumann.

No Raubits pagasta waldibas teel zaur scho wif tee, kas gribetu Raubits fainneefem uf Abgag-Zus-tuma leetjeka pee Aofchupes Gbiefu frohgus taifamu jeta gabalu uf wattrak gadeem fatafifchana un lahrtigā ufurefchana zaur mafafobhtfchanu ufneent, ufajinat la fanahf Dohbeles teefas namā 18. Februar f. g., kur isfob-htfchanas deenā klattafas nofajifchanas par to dabups.

Raubitē, 4. Februar 1877. (Nr. 18.) Pag. wez.: Bergfeldta Jahnis. (S. W.) Scthw.: G. Schwan.

Pehz tam, kad par nomirufcha Soldus Masbites fainneeka Matifha Stares attabtu mantibu konkurse fpreesta, teel no Soldus frohna pagasta wif tee, lam lahdas taifnas parabdu pra-fschanas no ta nomireja, la art tee, kuri nomirejam lo parabdā buhtu, zaur scho uf-ajinat, 7. April f. g., kurfch par to weenigo isflehg-fchanas terminu schal leetā noliktis, fawas taifnas pra-fschanas sche peemeldeht, ar to pedraudefchana, fu fehatas peemeldehchana netils wārs klauftas, bet muh-fschiga klufugefchana uflitta, un ar teem, kuri no-mirejam lo parabdā palikufchi, tiks pehz ifkumeem daribis.

To lai teel labi wehra! Soldus teefas namā, 29. Janwar 1877. (Nr. 73.) Preefchfchd.: J. Grube. (S. W.) Teef. fcthw.: Kūpa.

No Wefchotnes pagasta waldifchana, Bauflas ap-rinē, teel zaur scho wif pee fchi pagasta peedertgi, 1856. g. dfinufchl wibrifchē, kureem tadeht fchogad jalohje, ufajinat, wifumehlafais libds 1. Merz f. g. deht fafaukfchana lites faftabdfchana preefch 1877. g. pee schihs pagasta waldifchana meldehtes. — Te klatt teel peeminehts, fa tee, kuri libds noliktajam lai-kam nebups meldehtfchees, nehts wifas tabš nastas, kas zaur tam zeltobš.

Wefchotnes pag. waldifchana, 27. Janwar 1877. (Nr. 36.) Pag. wez.: J. Freimann. (S. W.) Pag. fcthw.: J. Steinbart.

Wif tee, lam pee eefch Wez-Sauls Juran mah-jahm nomirufcha kalpa, Pehtera Galgauzty, attablahs mantibas lahdas parabdu pra-fschanas buhtu, ta la arifan tee, kad nomirufchajam lo parabdā palikufchi, teel no Sauls pagasta teefas zaur scho ufajinat, wisweblafais libds 25. Februar f. g., kas par to ween-igo isflehgfchana terminu schal leetā noliktis, pee schihs pagasta teefas peeteektes; jo wehlat neween parabdu deweji netils wārs klauftis un parabdu neh-meji pehz ifkumeem daribiti.

Sauls frohna pagasta teefā, 21. Janwar 1877. (Nr. 29.) Preefchfchd.: Malseneef. (S. W.) Scthw.: K. Kreupberg.

No Abgulbnes pagasta waldibas teel zaur scho finams daribis, la jaumbuhwejama Abgulbnes-Boitafes pa-gasta fchoblas- un teefasnama muhrneeka, zimermama un difchlara darbs 5. Merz f. g. pee Abgulbnes pagasta wezafa, Leel-Abgulb. Urhu mahjās, mafafobhtfajem buhwētiks nodohs. Muhrneeka darbs ir pehz anfehlafe uf 900 rubl. f., zimermama un difchlara darbs fohyā uf 650 rubl. f. aprehlnabts. — Klattakt noliktū ir it-deenas pee pagasta wezafa ceftatami.

Abgulbnes pag. waldibā, 3. Februar 1877. (Nr. 19.) (S. W.) Pag. wez.: R. Jannfobn.

Pee Dchuhlties peederigš kalps Ans Straufs un wina keewa Lawife, dfin. Edert, grib to tagad pahri par 8 gadu wezu, meitas libbas Straufs dehtu, wahedā Janis, pee few behrna weetā peenemt jeb adopteereht. — Ja lam pret to lahda pretirunafchana buhtu, tad teel zaur scho ufajinat, 10. Merz f. g. pee schihs pagasta teefas meldehtes. Pehz tam ne-weens wārs netils peenemts.

Dchuhlties pag. teefā, 25. Janwar 1877. (Nr. 14.) Preefchfchd.: J. Meyer. (S. W.) Scthw.: Berg.

Lai leetā, la no teem, kas uf Afputes tirgus-platfcheem andelejabs, ta weetasnauða teel enemta, teel zaur scho no Afputes pilfheita kemerejas wifseem finams daribis, fa wifseem teem, kas ar tabu dascha-dahm pahrbodhtfchanasleektahm fcheit pilfheita cebranz, teem nau brikw libds pulsten weenam vusdeenas-laitš žitur nelur, fa ween tais eerahdibohs tirgus-platfchōs fawas prezes pahrbodht, kurpat art tublht ta weetasnauða ir ja-afahfifhina, par to latrs aifmak-fatajs weenu marku dabu. Ithpat tabdu leeta pahrbodhtfchana la art pirfchana žitās weetas tai islektafā laifā ir žeeti aifseegta un tiks pehz meerateefnefchu likumōs § 29. islektafajam strahpehm ar libds 15 rubkeem aiftrabpeta.

Afputes pilfheita kemerejā, 9. Februar 1877. Pilfheita wezafais: Grahmatu: wedejs W. Hartmann.

No Dohbeles pagasta teefas teel zaur scho finams daribis, la 1. Merz f. g. fchi pagasta Kauku mah-jās tirgus, gobwis, aitas, juhtas, kaltus ratūs, lam-manaš, ahdu schiras, ribfus, ishabas-leetas, la art bafchadas wirtfchajites-leetas un wihelofchu drahnas wattrakfobhtfchana uhtupe pahrbodhts.

Dohbele, 11. Februar 1877. (Nr. 34.) Preefchfchdetajs: K. Neuland. (S. W.) Teefas fcthw.: G. Schwan.

Wez- un Jann-Sauls pagasta waldifchana, (Alt-Neu-Nahden Gemeinde Verwaltung), uf likumu 115. artifela grunti par wispabrigu kara deenestu, dara zaur scho finamu, la fcha pagasta rekrufchu lohfefchanaš fafaukfchanaš lites par 1877. gadu pagatawōta un libds 10. Merz f. g. pee schihs pagasta waldif-chanas deht eeflatifchana buhs uflitta.

Wez-Sauls, 10. Februar 1877. (Nr. 137.) Pagasta wezafais: J. Gudfche. (S. W.) Pag. fcthw.: R. Poflmann.

No Mundales pagasta teefas teel zaur scho finams daribis, la 28. Februar 1877. gada Mundales Geh-geru mahjās nelaites Gehgeru mahju fainneezes mantu uhtupe pahrbodhts, fur wattrakfobhtajam tiks pahrbodht: felta leetas, smalkas wefchās, fee-weefchu klaites, ishabas leetas (wehbetes) weens firs, gohwis, aitas un dauš žitas feewifchku drehbes un fainneezibas leetas.

Mundales teefas namā, 9. Februar 1877. (Nr. 192.) Preefchfchdetajs: G. Wefsmann. (S. W.) Teefas fcthw.: Th. E. Bulder.

Wif tee, lam pee eefch Leel-Behrtes Bunta mah-jahm nomirufcha fainneeka Jana Stabl attablahs mantibas lahda parabdu pra-fschana buhtu, ta la arifan tee, kas tam nelaitem lo parabdā palikufchi, teel no Leel-Behrtes pagasta teefa zaur scho ufajinat, weblafais libds 21. Merz f. g., kas par to weenigu isflehgfchana terminu noliktis, jo wehlat neweens parabdu deweji wārs netils klauftis un ar parabdu nehmejem pehz ifkumeem daribis.

Leel-Behrte, 11. Februar 1877. (Nr. 12.) Preefchfchdetajs: J. Wallfifch. (S. W.) Teefas fcthw.: G. Schwan.

No Leel-Auzes pagasta waldifchanaš teel buhwēs ufnehmejem finams daribis, la 15. Merz f. g. tiks teefas nama buhwe mafafobhtitajam atdohā. Lam-deht japerteizabš mineta deenā pee Leel-Auzes pa-gasta waldifchanaš. Dohfchibās ceemafsa teel pageh-reta.

Leel-Auzē, 12. Februar 1877. (Nr. 33.) Pagasta wezafais: Jankowfky Teef. un pag. fcthw.: G. Feldmann.

Sinamu daridama, la libdfchinitigās Zeraufftes Salto mahju fainneekš Jahnis libdriš 27. Janwar f. g. ir nomiris, Bauflas frohna pagasta teefa zaur scho wifas nelaita parabdu dewejuš un nehmejuš ufajina, fefchu nebeku laifā, libds 23. Merz 1877. g. fawas pra-fschanas un parabdus pee schihs pagasta teefas ufoht.

Parabdu deweji, kuri libds nupat minetajam is-flehgfchanaš terminam fche nebups ufdewufchees, tiks ar sawahm wehlat peenestahm pra-fschanam atraiditi un parabdu nehmeji, kuri libds teftataj deenai nebups ufdewufchi, la un žit wif nelaitem pa-rabdā, la parabdu flehpeji pehz ifkumeem fohpiti.

Bauflas teefas namā, 9. Februar 1877. (Nr. 57.) Preefchfchdetajs: Ribbe (S. W.) Teefas fcthw.: G. Doepfer.

Sludinafchana.

Wez-Switkauts (Alt-Bergfried) pagasta waldif-chana dara zaur scho wifseem pee Wez-Switkauts pa-gasta peederigem lohfkeem finamu, fa ta fafaukfchanaš lites par wispabrigu kara deenesta is-wildfchana preefch 1877. g. faftahdita, tagad no ifkaira, lam peenabzigš, libds 23. Februar f. g. fcheit ceftatama un fa ta pagasta fapulze, kurā fchi fafaukfchanaš lites tiks preefchā lafita, uf 24. Februar 1877. g. nolitta.

To lai nem wehra! Pigt mahjās, 7. Februar 1877. (Nr. 34.) (S. W.) Pag. wez.: J. Fifchmeifter.

Sludinafchana.

Leel-Swehtes pagasta waldifchana (Groß-Schwed-hof Gem. Verwaltung) dara zaur scho wifseem pee Leel-Swehtes pagasta peederigem lohfkeem finamu, fa ta fafaukfchanaš lites par wispabrigu kara deenesta is-wildfchana preefch 1877. g. faftahdita, tagad no ifkaira, lam peenabzigš, libds 24. Februar 1877. g. fcheit ceftatama un la ta pagasta fapulze, kurā fchi fa-faukfchanaš lites tiks preefchā lafita, uf 25. Februar f. g. nolitta.

To lai nem wehra! Greefe mahjās, 7. Februar 1877. (Nr. 35.) (S. W.) Pag. w.: N. Weiland.

Mundables pagasta teefa dara zaur scho finamu, fa 21. Februar f. g. Mundables Lauren Glomu mahjās uhtupe tiks notureta, kurā wekfetes parabu peelfch-fchanaš deht, wattrakfobhtajem pret tabdal mafka-jamu fkladru nauðu pahrbodhts: gultu drahnas, peh-tus, dubnu ifkewaš, toferus, feewefchu drehbes un dauš žitas leetas.

Mundables teef. namā, 5. Februar 1877. (Nr. 166.) Preefchfchd.: G. Wefsmann. (S. W.) Teef. fcthw.: T. E. Bulder.

Sludinafchana.

No Wolguntēs pagasta waldifchanaš tiks 2. Merz f. g., pulsten 12. vusdeenā, 800 mehru rudfu un 201 mehri 12 garuizās meefchu no pagasta magafinas eefch mafafabm daham Wolguntēs pagasta namā wattrakfobhtajem pahrbodhti.

Wolguntē, 12. Februar 1877. (Nr. 27.) Pagasta wezafais: J. Friedemann. (S. W.) Pag. fcthw.: F. Starre.

Spehles kahrtlis (trumpas)

pahrbodht Otto H. Günthera manteneeki (Salais Etolgeris.)

„Hôtel Dorpat.“

Zaur ſcho zeenigai publikai ſinjoju, ka eš Rihgā, Behterb. Ahrihigā, Dſirna-wu-ēelā (Mühlenſtraße), ſtarp Suworow- un Jauno-ēelu Nr. 59, Weſera k. mahjā, jaunu weefnižu „Hôtel Dorpat“ eſmu atwehriš.

Zeeniģeem reiſneekem peefohlu labas iſtabas par it mehrenu zenu (no 50 kap. lihds 1 rubl. 50 kap.). Gultas ween ir dabujamas par 25 un 35 kap. gabalā. Ari ehdeeni uš wehlefchanohs buhš dabujami. Tapat ſinamu daru, ka ta jauna eebrauffchanasweeta „Jauna Lauwa“ pee tašs paſčas weefnižas atrohdahš. 1

Rihgā, 2. Februar 1877.

Ar zeeniſchanu

M. Swirgſding.

Tas

linu-wehryptawu-fabrikis Kengeragā

ir ſawu darbu atkal no jauna eefahziš, un buhš nupat ar jauna gada eefahkumu atkal wiš.

linu- un pakulu-dſiju

nummuri wiſlabakajās ſortēs atrohdami tanī magasiņā, Rihgā, kungu-ēelā Nr. 12, pee

John Safferberga.

Anglijas bohmwillas ſchkehrinus,

kā ari

linu un pakulu dſijas un deeguš,

pahrdohd par mehreneem zeneem

C. Höpkeris, Jelgawā,
faħš un ſilku andešweetā.

B. Verchendorffs,

Kalku un ſchkuhnu ēelu ſtuhri Nr. 13.,

Rihgā,

dabuju no jauna:

Wilnas-dſijas preekſch auſchanas, eekſch lelaš iſwehles, no 90 lihds 130 kap. mahz.

Linu un pakulu-dſijas preekſch auſchanas, wišs ſmalumōš, par lehtato zenu.

Rohkwilnas deeguš preekſch auſchanas, wišs numurōš un pehrwēs, kā ari drukatus deeguš eekſch lelaš muſturu iſwehles

Linu un kanepaju audeklus eekſch lelaš iſwehles 4, 5, 6, 7 un 8 ohlekt. par 1 rubl.

Busaudeklus, Anglu un Pohlu fabrikatus (par ſiprumu teel galwohts), 9 un 10 ohlekt. par 1 rubl.

Pelekū un melnu tuhtu, ſeemas un waſaras-buffſtinu eekſch lelaš iſwehles un ihpaſchi lehteem zeneem.

Wadmalu un puſwadmalu uš 45, 50, 80 un 90 kap. ohlekt.

Dagiš mahjās,

pee Behneš peederigās, ir iſ brihwas roħtas pahrdohdamās:

94 puhrweetas aruma ſemes,

40 " ptawu un

9 " meſhu. 3

Klahtakās ſinas turpat dabunamas pee ſaimneekā

Judrika Roſenberga.

Upſtellefchanas uš eekſchſemes ſarkana abboltina ſehklaħm

un Eduarda Pačkarda un beedr., Ipswich,

superſoffatu

neem preti **G. D. Pucherts,** Reepajā. 3

Kalnģeema Runtſchu mahjās war dabuht labuš

Dedſinatus Kalkus

par mehrenu zenu pee (2) **M. Beckmann.**

Reprezejees Keegelmeiſters

war no Jurģeem weetu dabuht. Zapeemebahš Bauſlas ariakſi. Greenwaldbes pagaiſta, pee Leel-Šeruhš ſaimneekā jeb Leel-Šwitnēnē pee muilſchās ſtrihwera. 3

Leel-Platonēs ſudmalās war dabuht willu Kabrſt

no **C. Arnoldy.** 3

Slakter-, galda-, behru-, maiſeš-, wišwiſadaš ſortēs ſchlofer- un kabatu naſchuš, ſmalkuš bahrdas- un ſpalwu naſchuš, taiſmuš un lihkuš kurpneeku naſchuš, ſtrohderu ſchkehreš no daſchada leeluma, pa- pihr-, ſmalkas dahmu-, brodeer-, nagu- un knohpju,aurumu ſchkehreš, kā ari dſirkleš, no wišwiſada leeluma peedahwa uš galwoſchanu

M. Kūhn's,

Jelgawā, katoku ēelā Nr. 23.

Ge-eefchana zaur wahrteem pa pir-mahm durwihm pa kreiſo roħku.

Skaidras

willana dſijas

preekſch auſchanas, kā ari

bohmwillas ſchkehrinus

pahrdohd par lehtu zenu ta faħš un ſilku andešweeta no

K. Heiſſberga,

Jelgawā, pee tirģuſplatiſcha, blakuš apteektm.

Chdeeni,

wefelgi un gahrđi, par lehteem zeneem dabunami, waj nu turpat preekſch eſchchanas jeb preekſch alneſchanas uš mahjahn, **Wilnas** weefnižā, leelajā ēelā, pee **S. Weinberga.**

Linu un pakulu dſijas

wiſs nummurōš teel pahrdohdas

B. Eugen Schnakenburg kantori

Rihgā,

leelajā piš-ēelā Nr. 1, preti jaunajai kitiſchaj.

(Par labaku atraſchanu pee ſeenas redſeſi ſihmi ar dſiju pakahm.)

Rabi diħſtoſchās

ahbolina

un

timoteja ſehklas

pahrdohd par lehtakeem zeneem 5

Viccop un beedriš,

Jelgawā, leelajā ēelā, pretim Latweeſchu baſnižai.

Kurſemes

kā ari

Kreemufeemes abbotina ſehklas

pahrdohd

S. Hejſteris,

Jelgawā, leelajā ēelā, pee „melno gaili.“

Basnizas un fkohtlas sinas.

Weens Kungs, weena tiziba, weena kistiba.

Mahditajs: Sinas, Kursemes lauffkohl-wirskomifione. Kabds mahds par to darbu pee Kursemes dseefnu grammatas. Schehlfirdigais Beduins. Deewa pirkfts. Preefch luteru palihdsbas labdes. Preefch Kubdu mifiones. Mifionos dahmanas. Jelgawas latw. pilsehta draudse. Mifionos lapa.

Sinas.

Pee Jelgawas elementar fkohtlas Kohna ir no kuratora kunga par fkohtlotajem apstiprinati Jelawas seminaristi: A. Brunthal un S. Kaufmann k. k.

Leepajas Luteru Latweefchu draudse pehrna 1876. g. ir dsmufchi 353 behrni, eefwehtiti 112, laulati 120 pahri, mirufchi 241. — No fcheem ahtra nahwe ir mirufchi 13 (noslibkufchi 9, nopluzis 1, atrasti noht 2 zilweki un zaur twaifu no krahnes noslahpis 1). — Pee fw. Deewa galda ir gabjufchi 6123 zilweki. — — — Simts gadu laika ir Leepajas Latweefchu draudse labi wairuma gabjusi; jo 1777. gada pehz basnizas rukleem ir dsmufchi 93 behrni, eefwehtiti 70, laulati 17 pahri un mirufchi 50 zilweki. — G. F. S.

Tebrpatas augstaja fkohtla 19. Janwar ir peenahkufchi no jauna klast 83 studenti. (6 studeerehs par mahzitajem, 20 likumu leetas, 29 medizinu, 6 par apteekereem, 11 wehsturi un walodas, 11 dabas gudribas. Studentu skaitis ir pawisam tagad 872 (starp teem 92, kas par mahzitajem studeere).

Kursemes lauffkohl-wirskomifione.

1) Dehl wifahm tahm lauffkohlahm, pee kuru zelfchanas un uftureschanas basniza nem dalibu un kur tee fkohtlotaji nestahw ween fkohtlotaja amata, bet ka kesteri, ehrgelneeki u. z. ari basnizamatos, farakftidamahs ar basnizteefu ir scho leetu skaidriba wedusi un isfludina par peelikumu pee sawa instrukcijas raksta schahdu preefchrakftu:

a) Kur, ka lpee tahm basnizasfkohtlahm, basniza ween kahdu fkohtlu ir zehlfusi un uftura, tur schahdas fkohtlaskomifione buhs sehdeht: basnizpreefchneekam, mahzitajam un weenam no wifceem ziteem draudses basnizwihreem (pehrmindeereem) iswehletam basnizwihram. Schi fkohtlaskomifione pehz sawahm darifchanahm un teefibahm stahw tahda pat faita ar kirspehles fkohtlas komifioni ka wifas zitas fkohtlas komifiones draudses.

Tahda fkohtlotaja zelfchana noteek, ka basnizlikumods noteikts, zaur mahzitaju un basnizpreefchneeku. Lauffkohl-wirskomifione no sawas pufes til to peeprafa, ka tam iswehletam wajaga speht ispidiht fkohtlotaja amatu, ka to fkohtlas likums § 8. un instrukz. § 11. un 12. nofaka. Kad mahzitajs un basnizpreefchneeks pee zelfchanas ir weenis prahtis, tad tas iswehletais tohp uf apstiprinafchanu preefcha stahdihts pehz fl. lik. § 8. Kur nebuhtu abi weenis prahtis, tur konffto-

rija nospreefch un tad noteek ta apstiprinafchana. Kas stahw kesteri, ehrgelneeki un fkohtlotaja amata, tur ta atlaischana no amata noteek pehz basnizlikuma § 398., bet fkohtlas komifionei par notifikufchu ufteikufchanu bes kawefchanas ir jadohd fina par to pee kirspehles komifiones, lai ta wifu pehz likumeem isdara.

b) Kur basniza tilai dalibu nem pee fkohtlas uftureschanas, fkohtlotaja lohneschanas, tur winai ari peekriht wifas tahs teefibas, kahdas fkohtl. likums peespreefch teem, kas pee fkohtlas uftura palihds; — pee fkohtlotaja zelfchanas tur dohd draudses mahzitajs sawu balsu.

Kur kahds basnizas amats ir ar fkohtlotaja amatu sawee-nohts, tur paleek wif tee basnizlikumods § 397., 399., 400. basnizas kalpeem noteiktee usdewumi spehka. Bet kad nu tahda amatu saweenofchana til tur war notift, kur basnizamata pildifchana ne-aifkawe tahs darifchanas, kahdas fkohtlotaja amatam pehz fl. likuma un instrukcijas ja-ispilda, tad lauffkohl-wirskomifione no sawas pufes prasihis ari scho sawu likumu smalku ispidifchanu un turehs usfraudibu zaur tahm nospreeftahm wirfneeziham par scho fkohtlotaju amata darbeem, ta pat ka par wifceem ziteem lauffkohl-wirskomifione.

2) Kursem. lauffkohl-wirsteefu ari Latw. ortografijas leeta preefch lauffkohlahm islaidusi preefchrakftu, kas ta fkan: Latw. ortografija schim brihscham stahw tahda zela, ka ari fkohtlu pahrwaldiba newar palikt wahrdu schini leeta nesa-zijusi. Ir beeschi notizis, ka weens un ohtis fkohtlotajs usdohmajufchi sawa fkohtla eewest rakftibas, uf kahdahm kaut kahds pawedinajis, jeb ko kaut kahds usnehmis, bet kas wehl nebuht nau wispahrigi par derigahm eepafhtas. Tahdahm fajufchanahm, kas zaur to rohдах, fkohtlas waldbai wajaga pretim stahw, jo fkohtlas usdewums nau wis eet papreefch, bet eet eepafal pa to zelu, kur ortografija gan stundita, gan pati zihnidamees ar wifadeem pahrlabofchanas ismehginajumeem nolausahs. Skohlai nebuhs gribeht nepafihstamu rakftibu literaturā eewest, nedf uf to palihdscht; wina nestrahda pee pafchas rakftneezihas, bet tai ir jawalka ta wispahw pastahwofcha ortografija. Wina gan eewehro ari schini leeta attihstibas augtus, bet til to war eenemt sawa dshiwē, kas uf rakftneezihas lauka, til lab no finatnibas pufes ka ari wispahw zita dshiwē jau ir nogrunteees; wina newar nefad eet libds nodarbotees, ar weena un ohtra gudrofchanahm, usdohmahm un mehginajumeem. Tapehz tad lauffkohl-wirskomifione tura par wajadfigu schini leeta isdoht preefch fkohtlahm schahdu preefch-rakftu, kas spehs no dascha nezeta issargahw:

I. Za weza Latw. ortografija, kahda bihbelē un dseefnu grammatā atrohдах, ir zaur zaurim wehl ari joprohjam par fkohtlas ortografiju eefkatama.

II. Kur eewehrojoht tohs tagadejus ortografijas leetas zelus ar fkhlas komifiones (Vokal-Schulkomifion) atwehleschanu kahda fkhla grib eewest rakstibu, kas zitada ne ka ta weza, tad schahds zefsch schim brihscham ir atwehlehts weenigi schinis 2 noteiktas punktēs: a) Ta dubultneeku atmeschana war notikt, sinams tik tur ne, kur lihdsflanu dubultofchanai wisadi japaleek ka pee falikteem-fwefcheem-waj ihpafsch-wahrdeem. b) bohstabu „f“ fwefchds wahrdds bruhleht, lai ir atkauts.

Zitadas pahrgrohsfichanas pee wezahs ortografijas schim brihscham netohp preeksch fkhlas atwehletas, jo tahs nau wehl rakstneeziba un dshiwē wispahrigi peenemtas, ka: a) nebuhs „h“ weeta, kur tas stahw par garinaschanas sismi, likt kaut kahdu zitu sismi. b) pehz gara „o“ nebuhs atwest „h“, ihpafchi ne saknes silbēs; c) nebuhs siches taisht deht isfchirichanas stary „gruhsteem“ un „steepsteem“ gareem paschflaneem; d) nebuhs eewest jaunadas siches preeksch mihksinateem (moullirte Laute) lihdsflaneem nei schahzflaneem; e) nebuhs rakstih ihfo „s“ (gala s) wahrdu widu, kas nau kohpa fawesti.

Rahds wahrds par to darbu pee Kursemes dseefnu grahmatas.

Rasitaji warbuht atmin, ka wairak gadus atpakat us Kursemes mahzitaju sinodes norunaja, muhsu ta faukto wezo dseefnu grahmata nemt jaunā iskohpichana. Ta ir weena no muhsu basnizas dahgajahm mantahm un peln, ka tohp us ruh-pigako apkohpta. Tahs dseefmas pa leelakai datai ir nemtas is muhsu basnizas wisu wezajeem dseefnu krahjumeem; Deewa wihri tahs ir smekluschi is skaidra Deewa wahrda un kohdoli-gōs wahrdds faskandinajufchi. Tomehr, kur tagad Latw. walodas ispraschana ir dauds dshilaka, nekā pee weztehweem, newaram zitadi faziht, ka mehle un aufš schur tur atdurahs gan pret newatjadfigeem fkarbumeem, beescheem mifejumeem un walodas wainahm, kas pateesi nepeeder pee dseefnu grahmata. No daschas wezas dseefmas atrohahs dubultas, treijadas, ir pat fchetrejas islohknes, kur tatschu jaukaki buhtu atrast to weenu, kas pilniba fa-eetahs kohpa ar to gruntsrakstu. Muhsu ewangeliska basniza ir bagata eefsch basnizdseefnu mantibas; draudēs no tahm wezu wezajahm krahschajahm dseefmahm is reformazijas un wehl wezakeem laikeem ir jau fenak gaisma wilktas un jau tai pirmā, ohtra un trescha peelikumā muhsu dseefnu grahmatai peefeetas, bet tahs nu tagad stahw iskliddu, kohpa faderofchahs ne-atrohahs weenā kohpa. Beidsamajōs gadu desmitōs nu ir wehl leels pulks daschadu krahschnu dseefnu falasitas, kuras deretu dseefnu grahmata peenemt klast waj ari — ismainiht pret daschahm, kas tagad dseefm. grahmata stahw, bet wehl nekad nau isleetatas, jo tahm waj meldina nema nau, jeb tas ir mas jauks, waj zita kahda kludha. Schihs un zitas wainas no muhsu mihlas dseefm. grahmatas nowehrst, scho darbu sinode uhdewa teem 2 mahzitajeem: Bernewig no Jaunpils un Wilpert no Schuhkstes. Tee nu jau kahdus 8 gadus par scho darbu dshiwofufchi; kaut gan wineem abeem pascheem leelas draudēs ganamas, tee tomehr ar leelu ruhpihu katru pawatas brikhtinu us tam dohdami, ir spehjuschi

to darbu isdarht, kas pateesi gruhts, jo tur palihgā janem neween Deewwahrdā isdibinaschana, bet ari walodas ispraschana un dseefmineeku dahwanas. 1875. gadā tas darbs bij jau tik tahlu gataws, ka tee strahdneeki wareja plafchakas sinas sinodei preekschā zelt un mahzitaju sinode to pahrluhkodama nospreeda, ka nebuhs wis ween tik tahs daschadas wainas is wezahs grahmatas ismest, bet wisu to dahrgu krahjumu falikt no jauna, skaidroht un dariht jo pilnigu. Tas jaunais isdewums buhs ar faweem dseefnu nummureem tā eeriktehts, ka lihdschinhahs grahmatas warehs it labi blaku basnizās un mahjās tahlak bruhleht, bet kas no jauna eegahdasees, sinams nemsees to jauno, pilnigako. Tagad nu, kur tas darbs pee beigahm, sinode ir uhdewufi 3 mahzitajeem (Bielenstem, Wagner un Sakanowicz) to gatawo darbu zauruhkoht, waj nu ir tahds, ka wajjaga. Dehl schihs rewidereefchanas tad minete mahzitaji (kohpā 6) 18. Janwar nehma to darbu preekschā Jaunpils mahzitaja muischā. To dseefnu grahmatas eedalifchanu pehz nodalahm zauri gahjuschi, nehma tahs dseefmas ferschu pa ferschai un wahrdu pa wahrdam fwehrdami zaur un pee tahm pirmajahm 200 dseefmahm atrada to darbu ihsti pareisi isdaritu, tā ka tam nu buhs tā palikt un warehs scho datu jau fahft norakstih preeksch zensuras un drukas. To wehl atlikufcho leelo pufi grib wehl ihsti preeksch jaunajeem Jahneem iscet zauri un ari to tad fataisht us druku. Pastarpam ari ta luhgichanu data dseefm. gr., pee kuras strahda Kalnamuischas mahzitajs Nutkowski un Meschamuischas mahzitajs Bursy, buhs pahrsklaidrota un tā tad wiss tas darbs buhs drihs lihds galam iswests.

Schekfirdigais Beduins.

Kahdā rihā atstahja karawane Jerusalemi un gahja garam gar Getsemanes dahrsu us Betanijas pilfektinu, kurfch tagad lihdsinajahs nabadfagam, fagruwufscham fahdscham. Is fakritufschahm buhdahm islihda noskrandufchi Arabeeschi un steepa karawanei fawas netihras rohkas preti dahwanas luhgdamees. Bija jau pusdeena, kad karawane cetika kalnaina tukfnesi, kurfch isplatahs no Jerusalemes lihds Jerikum. Karstee faules stari schahwahs ar isnihzinadamu waru us istwihlufcho karawani. Neweens kohks, ne ari kruminufsch bij eeraugami, tikai plikee, peleeke kalni iszehlahs is baltajahm smiltihm. Wisaplahrt nahwes klufums. Sirgi un jahseji wilkshs nogurufchi us preekschu. Azis raudsfijahs pehz atspirdsinadama pawehna un burbulodama awota. Bet weltigi! — Rahds no Beduineem, kas no leelahm flahpehm mohzihts, luhdā grafu pehz mallas uhdena, jo tam bij wehl labs uhdena krahjums. Grāfs usfkatiija winu ar newadamahm azihm un atbildeja: „Katriis ir fewim tas tuwakais,“ tad eespreeda sirgam peefchus fahnds un aishjahja. Is tukfnescha dehla melnajahm azihm isfchahwahs dusmiga leesma, tomehr liktenim padohdamees jahja lehnām karawanei pakat. Zefsch palika arweenu gruh-taks un bailigaks.

Tē dshitas grawas, par kurahm wajjadseja pahrsleht, tur stahwas klintis, kas zefu aisspohstoja, zetotajus padarija arweenu flumigakus.

Uš kaħda klinschu krašta uslahpuschi tee isdirda karawanes beigās bailigu kledseenu. Dauds gan to dširdēja, bet tikai maš kas atskatījās atpakaļ. Tas jau peeminētais firmgalwis bij usupurejis sawus beidsamohs spehkus un guleja nokritis kaħdā klinschu starpā.

Kristigee jahj klusu zeesdami sawam brahlim garam; tee gandrīhs ne sawus sīrgus nepagreesh, lai tas netiktu samihšs. Raudadams un luhgdams tas issteep pehz teem sawas trihzedamas rohkas, bet tee to nemas ne-usskata.

Tagad naht tas beidsamais, — isflahpuschais Beduins, — kursch no nespehziabas tik knapi spehji us sawa sīrga nosēdeht. Ne netizigahm azihm usskata firmgalwis Beduinu. Kad kristigee to bij bes palihdšibas atstahjuschi, ka gan tas drihšt zereht pee netiziga pagana apschelofchanu atrast?

Arabeetis wezo, nelaimigo swehtzelotaju eeraudsidams faka us to: „Tu esi nahwes behrns, ja tu te weens patš paleez.“ —

„To es sinu, ka man jamiršt,“ atbild tam firmgalwis.

Beduins peetur sawu sīrgu; „Allah ir leels!“ faka tas un paleek pee noguruscha zela beedra, eekams karawane us preefchu dohdahs.

Un kas noteek? Waž tas netizigais nabaga kristigo aplaupihš un atstahš to tukšnesi gulohst pušmiruschu?

Al ne! Beduins juhtahš zilwezigahš, juhtahš — ja drihšt teikt — kristigahš, lai gan tas nekad nau dširdējis lihdsibu no schehliga Samariteescha. Wina sirds balšs ir Deewa balšs.

Dšili aiskustinahts no weza wihra behdahm, tas sneeds tam sawu labo rohku un faka: „Zeles, sehdesim abi us mana sīrga. Tew nebuhš wis te tukšnesi nobeigtees.“

Ta zeriba, ka tas warbuht no nahwes nageem wehl tiks ispestihšs, atdšihwina wina spehkus; tas faker sawa dšihwibas glahbeja rohku, uzgelahš, un zaur Beduina palihdšibu usrahjahš sīrgam mugurā, kursch tagad apakšch dubultas nastas lehnām us preefchu kaħp. Beduins dšen sawu lohpinu ahtraf, lai waretu karawani panahšt, bet ari sīrga spehkam rohdašs gals, tas ne-eet wairš tahtaf un grib gultees karstās smiltis.

Kas nu darams? — Waž rupjais Arabeetis nedohmahš tāpat ka augsti mahzitais grafs: Katris ir sewim tas tuwafais? —

Klusu tas nokahp no sawa sīrga un eet tam blakus, lai zaur nastas atweeglinaschanu waretu sīrgu attureht no pakrišchanas un kristigo isglahbt.

Tas bij lohsti gruhts zeksch. Daudsreis grib pakrist tukšnescha dehšs aif flahpju mohkahm, un tikai wehl eespehji isteikt tohs wahrduš: „Allah ir leels.“ —

Beidsohht faules karitums mitejahš, ta aislidinahš aif stahwajahm klintihm. Pehdigee spehki teek fanemti, lai waretu karawani atšneegt, kura Jerikus tuwumā bij nakts mahju nehmuše. Tas isdohdahš.

Josuas newareja preezigaki to pilsehtu apšweizinaht, ka Beduins ar firmgalwi. Karawani atšneeguschil, tee tika no wifseem ar leelu gawilešchanu fanemti, jo tee bij jau tureti pat pašuduschēem.

Grafs pašchulail sawu uhdens kraħjumu isleħja smiltis, to tas Beduinam bij aifseedsis.

Tā nu parahdija pagans schehligaku sirdi nekā — kristigais Schuberts.

Deewa pirkšts.

Kristus debes braufschanas deenā kaħds f. pagasta fainneeks basnizas laiku dšerdams pawadija kroħģū. Ap pusdeenas laiku usnahza stiprs pehrkons un kaħ ihpaschi weens spehreens wareni norihbeja, wihrs saimodams fajija: „Ko tu tur murfšchi, tatschu Deewa naw!“ Mahjās pahrnahjis, atrada ka winām us ganibahm peežas gohwis no sibina spehreena bija nosistās. Pehzak us kaħdu pašihstamu esoht fajijis: „Nu tizu gan, ka Deews ir debefis. Paldeews Winam, ka nau mani pašchu nosohdijis, ka to biju pelnijis.“ B.

Preefch Intern palihdšibas lahdes zaur draudšes mahzitajēem ir eemakšahšs pee Leepajas apr. komitejas: no Kruhtes 4 rubl., Edohles dr. 23 rubl., Saldus dr. 35 rubl., Seemet-Durbes 25 rubl., Rindes 24 rubl., Landses-Ušchawas 50 rubl., Gipku dr. 3 rubl., Lipaiku-Snehpeles 28 rubl., Zihrawas-Wehrgales 15 rubl., Wentšpils 51 rubl., Pufes 27 rubl., Sakas dr. 15 rubl., Preekules 22 rubl., Ugahles 9 rubl., Škrundas 10 rubl. 55 kap., Apriku-Salehnas 17 rubl., Leepajas latw. dr. 30 rubl.

R. Kienis,

no Leepajas apr. komit. pufes.

Preefch Zuhdu misiones eemakšati:

no Jelgawas latw. pilsehta dr.	23 r.	5 f.
„ Gezawas-Lambertmuischas dr.	5	—
„ Leepajas latw. dr.	8	—
		pawifam 36 r. 5 f.

Jelgawā, 14. Janwar 1877.

Lamberg,

Kursemes generalsuperintendentis.

Jelgawas latw. pilsehta draudšē

no 19. Janwar lihds 11. Februar:

1) Dšimuschil: Johann Rothmann, Georg Steinmann, Johann Wilhelm Alexander Hoffmann, Christoph Johann Weidemüller, Johann Friedrich Ulrich, Diedrich Wilhelm Herrmann, Anna Louise Pifike, Emilie Louise Kronberg, Antonie Treugut, Marianne Stuhre, Ottilie Emma Natalie Graumann un diwi nedšihwi behrni.

2) Ušfaukti: puifšs Dšolmuischas Wez-Klijehn mahjās Carl Freimann ar atr. Trihne Busch, dšim. Strautmann; dšichlerasellis Jacob Carl Georg Hübner ar Anna Maroff; biketneeks Joseph Pašchewik ar atr. Trihne Ruhbau, dšim. Kulmann.

3) Miruschil: šrahdn. feewa Anne Rosenfeld, 23 g. w. un tašs behrns Christoph 2 mehn. w.; Zahnis Karlsohn, 6 deenas w.; atr. Lotte Darkewik, 86 g. w.; Jenny Louise Purwain, 5 mehn. w.; wehwera feewa Dahrte Grünberg, 63½ g. w.; fulainis Fridrich Dšwald, 67 g. w.; atr. Gottliebe Dammberg, 83 g. w.; Emilie Caroline Martha Berg, 3½ mehn. w.; Anna Jrdeneek, 3 mehn. w.; Johann August Glān, 8 mehn. w.

R. S-3.

M i s i o n e s l a p a.

Uf teem apustuleem Jeesus saziija uslahpdams debesit: juhs buhseet mani leezineeki tã Jerusalemẽ tã aridsan wisã Juhdu semẽ un Samarijã un lihds pat pafaules galam (Ap. d. 1, 8.). Tee apustuli bij tee pirmee misionari, tee isgahja un mahzija wisã malãs, un wisã malãs: Juhdu semẽ, Samarijã, Damaskã eefsch Sihrijãs zehlahs kristigas draudses, kurãs spihdeja preefsch pafaules apfibuschahm azihm Deewa gaischumã. Bet stary wiseem apustuleem wiswairaf mums ir pasihstami ta apustula Pahwila darbi. Winsch eefahka sawam debesu kehni-nam Jesum pa kahju pameflu litt leelu leelo Rohmas pafaules walsti, kas isteepahs aptahrt Widus = juhrai no Gifrata upes lihds Atlantikai juhrai (fl. mis. landfahrtẽ). Pa trim lahgham winsch zaurstajgaja Mas-Alfija, Greeku semi, tapa faitstihst, nodstihst us Rohmu un bij wehl apnehmees no-eet aridsan us Spaniju. No paganeem nizinahst, no Juhdeem eenihdehts winsch wisã pilsehtõs atrada kristitu pulzinus un eezehla kristigas draudses. Leels palihgs winam bij pee schi darba diwjahds 1) ka wisã Rohmas walstõs malãs ap to laiku waj runaja waj pasina weenu walodu, Greeku walodu, tã ka winam nebij tã muhsu deemu misionareem jamahzãhs wisadaõs sweschãs walodã. Greeku walodã bij pahrtulkota weza deriba; greeku walodã tapa sarakstias Jaunãs deribas grahmatãs, wiseem saprohtamãs; 2) ka wisã Rohmas walstõs pilsehtõs bij apmetuschees Juhdi, kas sawãs skohlãs lasija tohs pra-weeschus, tã ka wisur aridsan tee pagani sawã leelã firichu ne-meerã un truhkmã, kas ap to laiku wisu dwehjeles pildija, bij dabujuschẽ eepashtees ar Ihsraela zeribu. Bet til ahtri tas darbs nedabuja nobeigtees, jo schihs pafaules leelkungs, tas wels, kas walda eefsch schihs pafaules tumfibaõs, negribedams padohtees tam Deewa gaischumam, palika un ir wehl schim brihscham misionõs darbam wisuniknakais eenaidneeks. Winsch uspuhta to pasauli us karu un eenaidu pret Kristus gaischumu. Rohmas keisari un waldineeki, eeraudsidami kristitus par walstõs pretineekeem, islechja winu asinis ar stramehm. Pahwils un Behteris tapa apkauti Rohmã (68. g. p. Kr. peeds. apafsch keisara Mehrus) wijsi ziti apustuli bes ween Jahna tapa apkauti; 1000 un 1000 asinsleezineeku, jaunu un wezu, seewu un wihru, staigaja winu pehdãs; bet zil bahrgi tas eenaidneeks aridsan israhdijahs, winsch to uguni, lo Deews bij uspuhtis, newareja isdseht; jo wairaf ta draudse tapa wajjata, jo wairaf wina auga un peenehmãhs; winãs tiziba ar to mihlestibu un zeribu bij pafaules uswarefchana. Beidsiht pats Rohmas keisars Konstantins tas Leelais († 337. g.) kristigu tizibu un kristibu peenehmis, palika par kristigas tizibas un draudses kohpeju. No ta laika apstahjãhs tahs wajjafchanaõs un ta kristiga draudse wareja augt eefsch meera: ta elkadeewu kalposchana ar to mahnutizibu gahja masumã un ta kristiga tiziba wairumã. Rohmas lepna pafaules walstõs bij Kristum par laupijumu tapufi, tas kruusts waldija wisã Rohmas walstõs semes: Mas-Alfijã, Greeku semẽ, Italiã, Spanijã, Egiptẽ un Seemel-Afrikã, tas kruusts spihdeja us basnizu tohrneem un us keh-

niinu un keisaru krohneem. Tee pagani staigãhs sawã gaischumã un kehniini eefsch ta spohschuma, kas par tew ir usgahjis. (Ghaj. 60, 3.)

Bet wehl nebij meera wirs semes, bet ziti eenaidneeki wehl bij janoleef Jesum wina kahjahm par pameflu. Peezdesmit gadus pehz Konstantina waldischanãs 375. g. notika leela kustinaschanãhs stary Giropãs tautahm. Wahzu tautãs zehlahs no saweem dschwokleem pee melnas juhãs un appluhdeja wisu Giropu, kamehr pehdigi fadragaja un isposhtija Rohmas wafara-walsti Italiã ar galwas pilsehtu Rohmu 476. g.; atlikãhs ween Rohmas rihta-walstõs Greeku semẽ ar galwas pilsehtu Konstantinopoli (fl. landf.). Wahzu tautãs apmetãhs wisã semes, kurãs lihds tam Rohmeeschẽ bij waldijuschẽ un dewa tahm semehm jaunuõs wahdrus, tã p. pr. Franzija dabuja sawu wahrdu no Frankeem, Anglija no Angleem. Rohmã, kur lihds schim waldija lepnee keisari, tagad kristigas draudses preefschneeki jeb biskapi (pehzãf dehwetõ par pahwesteem), palika par wisuduschigakeem misionõs draugeem, kas tam Deewa gaischumam lika spihdeht pafaules tumfibaõs stary zitahm tautahm. Itru semẽ swehtais Patriks dehstija kristigu draudsi † 465. g. No Itru semes isgahja misionari zitãs semes. Franku kehniusch Klodwigs sawus eenaidneekus uswarejis peenehma preefsch sewim un saweem Frankeem kristigu tizibu 496. g. Skoti tapa atgreesti pee kristigas tizibas zaur fw. Kolumbu 565. g. Angli zaur fw. Augustinu † 605. g. Schweizes seme zaur fw. Kolumbanu un Gallu † 646. g. Wahzsemẽ mahzija kristigu tizibu fw. Bonifazius, Wahzu apustuls, kas nozirta Wodanas (Behrlona) ohsolu un no wina kohkeem usbuhweja pirmo basnizu, pehz no paganeem tapa nokauts 755. g. Sakschus Wahzsemes seemelõs dabuja Franku kehniusch Kahrtils tas Leelais († 814. g.) til pehz leekeem asinaincem kareem atgreest pee kristigas tizibas. Dahnuõs un Sweedrus atgreesa pee kristigas tizibas fw. Ansgars † 865. g. Slahweeschẽem Bulgariã un Mãhru semẽ fludinaja to preezãs mahzibu tee brahli Methodius un Kirillus no Konstantinopoles 863. g. Kreewu semẽ leelwirts Wladimirs eeweda kristigu tizibu un lika sawus laudis pee Kijewã pilsehta Dnepera upẽ kristiht 988. g. Behmeeschẽem ta kristiga tiziba tapa pasneegta no Wahzsemes 973. g., pee Ungureem eewesta no kehniina Stepina ta swehta † 1038. g. Muhsu Baltijas semẽ Wahzsemes preesters Meinhardtõs us-taisija pirmo basnizu Iffschilẽ pee Daugawas 1186. g. Rihgãs pirmais biskaps bij Albrechts no Apeldern 1200. g. Igannu semẽ eewesta kristiga tiziba 1223. g., Kursẽmẽ 1230. g., Pinnu semẽ 1157. g., Leifcheem 1386. g. un Bruhscheem no Adalberta no Pragãs, Bruhschu apustula 996. g. un Pohleem 996. g. Tã beidsiht wisã Giropa guleja Jesum ap kahjahm. Mas pulzinusch nekristitu Giropã wehl schodeen rohnãhs pee Lapeeschẽem Sweedru semes seemelõs, un Turku semẽ (fl. par Muamedã tizibu turplikam) laba teefa Muamedã tizigo. —

Uf preefschu wehl.)

Latto. Uwischu apgahdatajõ: J. W. Sakranowicz.

No genjures atwehlehts. Rihgã, 10. Februar 1877.

Drulãhts pee J. W. Steffenhagen un dehla.